

HELYI CSELEKVÉSI TERV

Cselekvő közösségek támogatása a „Kunhalmok” menti településeken

TOP-5.3.1-16-JN1-2017-00001

Célterület:
Lakóövezet 1-2.

Készítette:
Mezőtúri Városfejlesztési Kft.

Megbízó:
Mezőtúr Város Önkormányzata

Dátum:
2019. február 28.
utolsó frissítés: 2023. június 30.

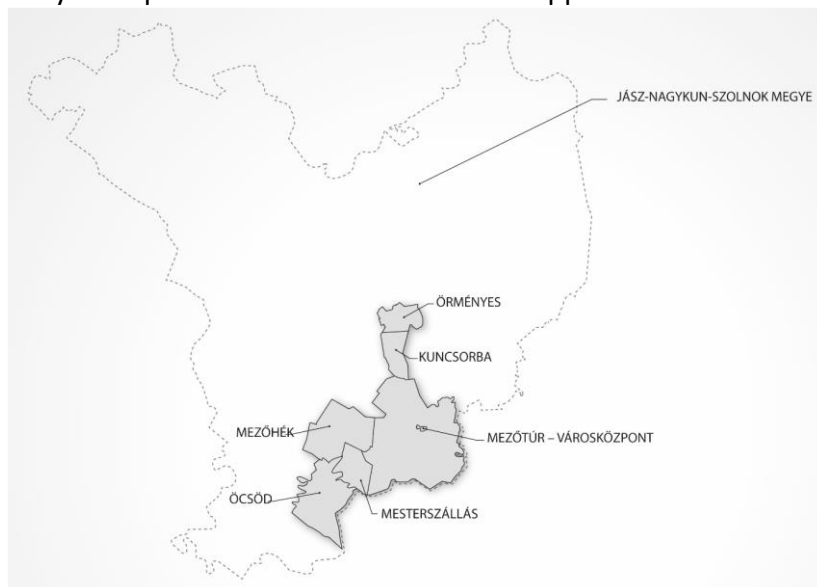
A dokumentum a **TOP-5.3.1-16-JN1-2017-00001** azonosítószámú „**Cselekvő közösségek támogatása a „Kunhalmok” menti településeken**” elnevezésű projekthez kapcsolódóan került kidolgozásra.

Az elkészült dokumentum Mezőtúr Város Önkormányzatának tulajdona.
Bármely részének felhasználása csak az önkormányzat előzetes engedélyével lehetséges.

Felvezetés	3
Mezőtúr, Kuncsorba, Örményes, Öcsöd, Mesterszállás és Mezőhék funkcionális és történeti kapcsolata	4
Helyzetfeltárás Mezőtúron	6
Közösségi Interjúk	9
Közösségi Interjúk Mezőtúron	10
Az interjúk összegzése	14
Kérdőíves felmérés	15
Közösségi beszélgetések	21
Közösségi beszélgetés I.: Foglalkoztatás, képzés	22
Közösségi beszélgetés II.: Hagyományőrzés, identitás erősítése	24
Közösségi beszélgetés III.: Fejlesztések, környezettudatosság	26
Közösségi beszélgetés IV.: Kulturális programok, rendezvények, kultúráközvetítés	27
Problémák, megvalósítási célok	29
Cselekvési terv	31
A cselekvési terv megalapozottsága	31
A cselekvési terv eredmény	32
Eszközigény	60

Felvezetés

A „Cselekvő közösségek támogatása a „Kunhalmok” menti településeken” projekt célja, hogy megerősítse a helyi közösségeket, összekovácsolja a kis településeken élőket is, a meglévő cselekvő, tenni akaró emberekhez új tagokat vonjon be, akik egy erős összetartó közösséget formálva képesek a településükért tenni. Jelen projekt megvalósulási helyszíne Jász-Nagykun-Szolnok megye déli-délkeleti részén található települések által határolt terület. A célterület pontos határait a konzorciumban részt vevő települések közös közigazgatási határa képezi, mely térképesen ábrázolva a következőképpen néz ki:

A projektben részt vevő települések: **Mezőtúr, Öcsöd, Mesterszállás, Mezőhék, Kuncsorba, Örményes.**

A projekt rész céljai:

- Aktív közösségi részvétel az infrastrukturális fejlesztések során,
- Civil kapcsolatok erősödése,
- Közös identitás erősítése a „kunhalmok üzenete” tematika alapján.

A projekt közvetlen célcsoportját a közösségfejlesztésben részt vevő hivatali munkatársak, közművelődési intézmények dolgozói, civil szervezetek és kisközösségek vezetői alkotják. A projekt közvetett célcsoportja a települések teljes lakossága.

A projekt négy célterületre osztható:

1. Mezőtúr, Városközpont (mint településrész)
2. Mezőtúr, Lakóövezetek (mint településrész)
3. Öcsöd, Mesterszállás, Mezőhék
4. Örményes, Kuncsorba települések.

Mezőtúr, Kuncsorba, Örményes, Öcsöd, Mesterszállás és Mezőhék funkcionális és történeti kapcsolata

A konzorciumban részt vevő települések közös történelmi múltját az ún. „kunhalmok” jelenléte igazolja. A térség igen gazdag régészeti lelőhelyei több kettős és hármas halomcsoportot tartanak számon, csak Mezőtúr határában közel száz ilyen emlék található. A kunhalmok többsége temetkezési helyként (halomsírok) funkcionált, de voltak köztük ún. lakódombok (tell-ek) és őrhalmok, határhalmok is. A térségben Mezőtúr (korábbi nevén: Túr) kiváltságos mezővárosként jelentős szerepet töltött be a funkcionális kapcsolatok szervezésében a korábbi évszázadokban. Hozzájárult ehhez, hogy kiemelten fontos vásártartó helyként tartották számon, állatvásárjai országos hírűek voltak. A konzorciumban részt vevő többi település nem volt ilyen szerencsés helyzetben; a török pusztítását követően elnéptelenedtek, majd újra betelepültek. Történeti szempontból Öcsöd számára jellemzőbben Szarvas közelsége biztosított magasabb rangú funkcionális kapcsolatokat, Kuncsorba és Örményes számára pedig Törökszentmiklós; mindkét település az egykori törökszentmiklói vár fennhatósága alá tartozott a középkorban. A 19. század folyamatszabályozási munkálatai és ezáltal a közlekedési kapcsolatok erősödése, majd a vasútépítés fűzi szorosabbá a kapcsolatokat a települések között, melynek fő mozgatórugója a mezőgazdaság és a közigazgatás volt. (Megjegyzendő ugyanakkor, hogy Öcsöd település egészen 1950-ig Békés megyéhez tartozott, csak ekkor csatolják Szolnok megyéhez). Földrajzi szempontból a projekthez tartozó települések két kistáj területét is magukban foglalják. Öcsöd a Körösszög kistáj része, míg a többi település a Szolnok-túri sík kistáj területéhez tartozik. A térségen halad keresztül a 46-os számú főút, amely Mezőtúr város Városmegyei útját is érinti. Örményes és Kuncsorba közlekedési kapcsolatait ugyanakkor inkább a 4-es számú főút, Öcsödét pedig a 44-es számú főút határozza meg; utóbbi kompkapcsolattal rendelkezik Mesterszállás irányába.

A projektben részt vevő települések napjainkban jellemző funkcionális kapcsolatait táblázatos formában foglaljuk össze. Az első három oszlopban a fontosabb közigazgatási funkcionális kapcsolatok kerülnek bemutatásra, a többi oszlopban pedig a legfontosabb humán szolgáltatási és térségszervezési funkciók szerinti kapcsolatrendszer kerül bemutatásra. Itt színekkel jelöltük a kapcsolat erősségét a gesztortelepülés, Mezőtúrhoz való viszony szempontjából. Piros színnel az erős, rózsaszínnel a közepes, sárga színnel pedig a gyenge funkcionális kapcsolódás került bemutatásra.

	FONTOSABB KÖZIGAZGATÁSI FUNKCIONÁLIS KAPCSOLATOK			FONTOSABB, EGYÉB FUNKCIONÁLIS KAPCSOLATOK			
	JÁRÁSI BEOSZTÁS	ORSZÁGGYÜLÉSI VÁLASZTÓKERÜLET	ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL SZÉKHELYE	KÖZÉPFOKÚ OKTATÁS	EGÉSZSÉGÜGYI SZAKELLÁTÁS	TÉRSÉGI SZEREPEKÖR	GAZDASÁGI KAPCSOLATOK
Mezőtúr	Mezőtúri	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Mezőtúr				
Kuncsorba	Törökszentmiklósi	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Tiszatenyő				
Örményes	Törökszentmiklósi	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Tiszatenyő				
Öcsöd	Kunszentmártoni	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Öcsöd				
Mesterszállás	Mezőtúri	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Mezőtúr				
Mezőhék	Mezőtúri	Jász-Nagykun-Szolnok 04. OEVK	Mezőtúr				

A helyi cselekvési terv, mint vezérfonal

A projekt meghatározó produktuma és vezérfonala a **Helyi Cselekvési Terv**, melynek létrehozásával célunk a projekt keretében megvalósuló, fejlesztési célú beavatkozásokban érintett és érdekelt települések lakosságának mozgósításával és aktív közreműködésével kialakítani a helyi identitást erősítő közösségi folyamatokat, fejlesztési irányokat, terveket.

A Helyi Cselekvési Terv a közösség részvételére épülő beavatkozási területeket határoz meg, melyek mentén fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, erősödik a civil aktivitás, kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődés. A beavatkozás következtében a meglévő (humán) erőforrások felszínre és mozgósításra kerülnek, az együttműködések következtében ezen erőforrások aktivizálódnak és minőségi változást hoznak a település, települési közösségek életében.

A helyi társadalmi igényekhez igazodó HCST megalapozza és alátámasztja a jövőben megvalósítandó intézkedések, beruházások, fejlesztések társadalmi elfogadottságát és azok realizálásban a lakosság aktív részvételét, a feltárt problémák társadalmi együttműködésen alapuló megoldását.

Helyzetfeltárás Mezőtúron

Mezőtúr Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Hortobágy- Berettyó Főcsatorna partján fekszik, városi jogállású település, a Mezőtúri járásközpont és a térség gazdasági-kulturális központja. A város 600 éves múltja tekint vissza.

Mezőtúr gazdaságát alapvetően meghatározzák a mezővárosi adottságok, a turisztikai kínálat sajátosságai (természeti- és kulturális értékek) és a járásban betöltött központi szerepköre (a vállalkozások magas koncentrációja a járáson belül). Egykori mezővárosként a települést a rendszerváltásig a mezőgazdaság és az ipar tartotta fenn. A mezőgazdaság a város húzóágazata volt, a helyi foglalkoztatás nagy részét lefedte. A hagyományos mezőgazdasági ágazatok a mezővárosi hagyományok ellenére itt is visszaszorulóban vannak. A rendszerváltozás után a mezőgazdaság szerepe fokozatosan csökkent a gazdasági életben, helyére pedig más húzóágazat nem lépett. Mára a város fő bevételi forrása az iparűzési adó, valamint főként a szolgáltatási szektor adóbevételei. A városban 1999-ben alakult ipari park a Mezőtúri Ipari Park néven.

A vállalkozások többsége a tercier szektorban működik, azonban a megyei szinthez képest magas az ipar, építőiparban tevékenykedő vállalkozások száma is. A település közlekedéshálójában részben kedvező, de ez elsősorban a Budapest-Szolnok- Békéscsaba-Arad vasútvonalnak köszönhető. A vasúti közlekedés visszaszorulása azonban kedvezőtlen helyzetet teremtett; a 46-os sz. főút szerepe a tágabb térség kétszámjegyű főútjai közül a kevésbé jelentősek közé sorolható. A város gazdasági szerkezete, fejlettsége ugyanakkor továbbra is elmarad az országos és megyei átlagtól, illetve relatíve magas a munkanélküliség mértéke.

Mezőtúr lakosság száma jelenleg 16 884 fő. A népesség 16,5%-a a városközpontban él, többséget a gazdaságilag aktív korú lakosság képviseli. A 20. század első feléig virágzó város népessége az elmúlt évtizedekben folyamatosan csökken. A településen a legfőbb társadalmi problémát a lakosság elöregedése (az időskorúak aránya a járási és az országos értékeknél is magasabb). és a mélyszegénységben, emellett többnyire szegregált lakókörnyezetben élő romák egyre romló társadalmi helyzete és szerepe okozza. Az elvándorlás olyan mértékű, hogy azt a természetes szaporodás sem tudja ellensúlyozni. Ennek következtében pedig csökken a munkavállalói korú népesség száma, ami negatívan befolyásolja a város munkaerő-kínálatát. Emiatt a helyi társadalom szempontjából két alapvető szükséglet, a város lakosság megtartó erejének növelése, valamint a városban élő roma lakosság integrációja.

A lakosság képzettségi szintje összességében elmarad az országos átlagtól, azonban a megyei értékekhez képest az alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők) kedvezőbb képet mutat. Az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya megyei és országos viszonylatban is alacsonyabb az átlagnál.

Mezőtúron magas a működő civil szervezetek száma, amelyek között közművelődési, oktatási, sport, szociális és egyéb alapítványok és egyesületek is vannak. Aktív résztvevői és

formálói a város közösségi életének, tevékenységük kiegészíti, sok esetben helyettesíti a város által nyújtott szolgáltatásokat. Azonban a meglehetősen nagyszámú és sokszínű helyi civil szervezetek szakmai tevékenységüket sok esetben egymás mellett végzik. A szigetszerű szakmai és közösségi tevékenységek az egyes célcsoportoknak így csak kisebb részét érik el.

A város jelentős egyedi természeti adottságokkal rendelkezik, jellemző ásványi kincsek között a gyógy-és termálvíz és az agyag említhetők meg a járás területén. A város és környezete természeti kincsekben – elsősorban a vízrajzi jellemzők miatt – gazdag; a főtérhez közvetlenül kapcsolódó Berettyó (Hortobágy-Berettyó) és a Körös meghatározó elemei a település földrajzi tényezőinek. A városban összességében magas a zöldterületek aránya, belterületének zöldterületeit leginkább közparkok és díszparkok alkotják: Idesoroljuk egyrészt az Erzsébet ligetet (a Ligeti-tó körüli zöldterület), mely a város legnagyobb és legértékesebb zöld területe, azonban az elmúlt évtizedekben a park elvadult. Megtelepedtek benne a különböző gyomfák (amerikai kőrisz, akác), de az eredeti állomány is elhanyagolt képet mutat. Másrészt ide tartoznak a díszparkok: a Kossuth tér, a Szabadság tér, a Petőfi tér, az Alkotmány tér és a Vasút park. A város belterületén található zöldterületek állapotuk miatt tehát sok helyen fejlesztésre szorulnak. Felújításuk pozitívan befolyásolná a város klimatikus viszonyait. Ennek javításához hozzájárul az elhagyott, roncsolt területek felmérése és tervezett növényesítése.

A város építészeti arculatát a részben urbanizálódó, részben agrártáj, a gondozott belső környezet és a perifériák közötti ellentét, a városképben egyszerre jelen lévő mezővárosi térszerkezet, kisvárosi utcák épületegyüttesei, védett műemlékek, valamint az újabb kor többszintes beépítései és az ipartelepítés épületei határozzák meg. A település épített környezetének védelme, építészeti-utcaképi jellegzetességeinek megőrzése érdekében műemléki környezet és helyi értékvédelmi terület került kijelölésre, amely a városközpont jelentős részét, több műemléki épületet is magában foglal, építészeti értékeinek megőrzése, rehabilitációja érdekében jelenleg három védettségi fokozat található Mezőtúr Város közigazgatási területén¹.

A helyi identitás erősítésére a városban erős alapok szolgálnak, amire lehet és szükséges építeni: egyrészt Mezőtúr korábbi kereskedelmi központ funkciójából fakadóan, másrészt pedig az egyedülálló – és még ma is élő – kézművesipari hagyományok jelenléte miatt. A helyi identitás erősítése érdekében fontos a város történetének, korábbi szerepének minél szélesebb körben történő megismertetése, másrészt nagyon lényeges, hogy kialakuljanak a kézművesipari hagyományok megőrzésének, továbbvitelének és széles körű megismertetésének feltételei. A településen jelentős kulturális hagyományai vannak a népi kézműves tradícióknak, különösen a túri fazekasságnak. Jelenleg a városban tíz önálló fazekasműhely dolgozik. A mai alkotók nagy sikere, hogy 2009-ben a mezőtúri fazekasság a Szellemi Kulturális Örökség magyar nemzeti listájának része lett, ezzel is erősítve a városban a kézműves örökség védelmét.

A város vonzáskörzete gyakorlatilag megegyezik a jelenlegi Mezőtúri járás területével. Az alapvetően rurális jellegű járás központ dinamikus és dinamizálható térségi központként jellemezhető, amely fontos szerepet játszhat a régió térszervezésében, versenyképességének erősítésében. Mezőtúr járásközponti státuszából adódó feladatai

kiterjednek a gazdaság és a társadalom szinte minden területére (kereskedelmi ellátás, egészségügy, oktatás, közlekedés, munkahelyteremtés, közigazgatási feladatok, kommunális szolgáltatás, szabadidős tevékenység stb.). A település jelentős hagyományokkal és értékekkel bíró település, amelynek megvannak az adottságai arra, hogy tudatos fejlesztéssel egy élhető, stabil gazdaságra épülő, modern 21. századi várossá váljon.

1. Műemléki környezet: a Kossuth tér, Kálvin tér, Táncsics út, Kossuth út, Csokonai út, Stromfeld Aurél út, Dózsa György út, Rákóczi út, Garibaldi út, Pétery Károly út, József Attila út és a Hortobágy- Berettyó-főcsatorna töltése által határolt terület. Itt találhatóak a belváros városképi jelentőségű épületei, valamint országos műemléki védetségű épületek és helyi védett épületek. **Műemléki védetségű épületek:** A városban több országos védelem alatt álló épület is található.

Természeti örökség: Mezőtúr közigazgatási területén egyedi jogszabállyal védett országos jelentőségű védett természeti terület a Körös-Maros Nemzeti Parkhoz tartozó **Hármas-Körös-folyó** és hullámtere, mely 1979-1987 között vált védetté, a Nemzeti Parknak – annak megalakulásakor – 1997-ben lett része. Ezen kívül országosan védett területnek, értéknek a természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. tv.) erejénél fogva (ex lege) **védett kunhalmok minősülnek. A város határában 14 kunhalmot tartanak nyilván, ezek állapota sajnos többnyire kedvezőtlen.**

Közösségi Interjúk

A Helyi Cselekvési Terv előkészítése, a helyi emberek megszólítása a **közösségi interjúk** elkészítésével indult, mely a kapcsolatépítés első lépése volt és a közös munkát készítette elő, fő célja pedig a gondolatébresztés, a bekapcsolódásra való ösztönzés, a helyi társadalmi életbe való cselekvő részvételre mozgósítás volt.

A közösségi interjúk alkalmával megkerestük a helyi közösségi élet aktív tagjait, vélemény formálókát és miután ismertettük velük az interjú célját, felkértük őket egy kötetlen beszélgetésre. Igyekeztünk az egyes célterületen élők közül különböző korosztályú lakosokat kiválasztani, megszólaltatni.

A projekt keretében célterületenként 30-30 főt kérdeztünk meg helyi aktivisták közreműködésével, **összesen 120 fő interjú alany** volt. A településenként megkérdezettek száma Örményesen 15 fő, Kuncsorbán 15 fő, Mezőtúr Városközpontban 30 fő, Mezőtúr Lakóövezet 1 – Mezőtúr Lakóövezet 2 területén 30 fő, Mezőhéken 10 fő, Mesterszálláson 10 fő, Öcsödön 10 fő. Az interjúk során minden interjúalanyunk három azonos kérdést tettünk fel, az elkészített interjúkat településenként foglaltunk össze, mely a közösségi beszélgetések alapjául szolgált.

Közösségi Interjúk Mezőtúron

Mezőtúron a projektben résztvevő célterületeken (*Városközpont, Lakóövezet 1-2.*) élők között nagyon sok aktív érdeklődő személyiség van, akik szívesen válaszoltak kérdéseinkre és több ötlettel is szolgáltak a változások megindítása érdekében. A közösségi interjúk négy szemközt valósultak meg.

A beszélgetések során elsősorban az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

- *Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)*
- *Min változtatna és hogyan?*
- *Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?*

Az egyes beszélgetéseket követően a hálózatépítés módszerével az interjúalanyok által ajánlott személyek kerültek felkeresésére. Ennek köszönhetően elindult egyfajta közösségi szerveződés, közösségi hálózat kialakulása.

A közösségi interjúk kiértékelésének eredményeként feltárássra kerül a településről és az ott élő közösségről egy érték- és problémahalmaz és körvonalazhatók a helyi cselekvés fő irányai, előrevetíthető a közösségi beszélgetések megvitatásra váró témái.

Az interjúalanyokkal folytatott beszélgetésekből alapvetően az derült ki, hogy Mezőtúrt a helyiek egy élhető, kis városi hangulatú, nyugodt, kellemes, család- és gyermekbarát településnek tartják, ahol azért szeretnek élni, mert biztosított a család közelsége, jobbak a lakhatási körülmények és lehetőségek, mint egy nagyobb városban, adott a természet közelsége, a nagy kiterjedésű zöld felületek, illetve számottevő kulturális és természeti értékekkel, hagyományokkal rendelkezik. Mindemellett azonban valamennyi beszélgető partner esetében megfogalmazásra kerültek olyan problémák, fejlesztési igények, adottságok, melyek megoldásra kiaknázásra várnak:

Foglalkoztatás

Az interjúalanyok csaknem mindegyike első helyen említette a településen jelentkező munkakereslet-kínálat problémáját, a munkabérek alakulását és az ebből adódó megélhetési problémákat. Véleményük szerint kevés a munkalehetőség és a fizetések sem versenyképesek, mely egyértelműen maga után vonja a kisvárosokban általánosan jelentkező, következő nagy problémakörét: *a fiatalság elvándorlását, a város elöregedését.*

A fiatalság elvándorlását, az elöregedő város

A fent megnevezett problémát több tényezőre is visszavezették az interjúalanyok. Általánosságban megállapítható, hogy a mezőtúri fiatalok elvándorlása rohamosan nő, hiszen a településen nem tudnak végzettségüknek megfelelően elhelyezkedni. A város elöregedésének megfékezéséhez elengedhetetlen a fiatalok helyben maradásának ösztönzése, ehhez pedig a foglalkoztatási helyzet javítása, a munkaerőpiac fellendítése

mellett infrastrukturális fejlesztésekre, a kulturális-közösség élet fellendítésére, a helyi identitás erősítése és vonzó településképp szükséges.

Infrastrukturális fejlesztések szükségessége

Az interjúalanyok legtöbb észrevétele, problémafelvetése Mezőtúr infrastrukturális ellátottságával, adottságaival kapcsolatban merült fel, azon belül is kivétel nélkül a belterületi utak felújítására, a földes utcák felszámolására, a tönkrement járdák rendbetételére, illetve új bicikli utak kiépítésére tettek javaslatot, emellett sokan fejezték ki igényüket egy helyi járat újraindítására. Jelentős számban érkezett javaslat az önkormányzat üresen álló ingatlanjainak szolgáltatás és lakáscélú fejlesztésére. Az interjúalanyok mindegyike szorgalmazta a városban működő egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztéseit. Sokak által kiemelésre került az orvosok alacsony száma, a fiatal orvosok hiánya, a kórház infrastrukturális elmaradottsága. Az interjúk alapján a lakosság szükségesnek érzi a temetők állapotának rendbetételét, javítását.

Települési- és természeti környezet

A beszélgetésekből megállapítható, hogy a lakosság különösen értékeli Mezőtúron a természet elérhető közelséget, megfelelőnek tartják a zöld területek nagyságát, a parkok és játszóterek számát és kiemelt jelentőséggel ruházzák fel a város „vizeit” (Körös Holtág, Túrto, Hortobágy-Berettyó főcsatorna, Ligeti-tó), továbbá tisztában vannak a településen fellelhető termálvíz fontosságával és értékével. Az interjúk során egyértelműen megfogalmazódott, hogy a fent nevesített természeti adottságokban a lakosság kihasználatlan erőforrásokat és kiaknázatlan lehetőségeket lát. Úgy vélik, hogy ezeket a területeket fejleszteni, modernizálni és hasznosítani kellene. Mindemellett, hogy nőne a lakosok számára elérhető, szabadidős tevékenységeknek helyet adó közösségi terek száma, lehetősége és minősége, nem utolsósorban turisztikai attrakcióvá tételükben is látnak potenciált, ami további pozitív hatásokkal bírna a település és lakóinak életére. A természeti- és települési környezet témakörében kiemelt igényként fogalmazódott meg a közterületen elhelyezett hulladéktárolók számának növelése, valamint a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének több ponton történő biztosítása.

Mindemellett általánosságban elhangzott a lepusztult szemetes telkek állapotának, illetve üres porták elhanyagoltságának problematikája.

Közbiztonság

A város közbiztonságának tekintetében erősebb kritika nem fogalmazódott meg a lakosság részéről. Az interjúalanyok mindegyik megfelelőnek tartotta azt és ezzel összefüggésben többször kiemelték a polgárőrség jelenlétének fontosságát. Emellett azonban fontos kiemelni, hogy számos beszélgetés során alapvető igényként fogalmazódott meg a közterületi kamerák számának növelése, illetve a meglévők állapotának helyretétele.

Kulturális élet, szórakozási lehetőségek

A közösségi interjúba több fiatal is bevonásra került. Esetükben központ témaként merült fel a beszélgetések során a szabadidős tevékenységek kérdésköre. Azonban nem csak ők, de kortól függetlenül az interjúalanyok mindegyike problémaként hozta fel a településen rendelkezésre álló szabadidős tevékenységek lehetőségének hiányát, valamint a kulturális élet fellendítésének szükségességét, annak sokszínűbbé tételével.

A közösségi interjúk kiértékelését követően az egyik legkonkrétabban megfogalmazott igény egy városban létrehozott és üzemeltette mozi iránt merült fel. A beszélgetések során kiderült, hogy interjúalanyok mindegyike rendszeresen látogatná azt. A városi programok tekintetében azt a megállapítást tehetjük, hogy a lakosság elegendőnek tartja a megrendezésre kerülő rendezvények éves számát. Emellett úgy vélik, hogy azok látogatottsága általában alacsony és nem mozgat meg kellő számú lakost. Ezen úgy lehetne segíteni, hogy az aktuális trendeknek, igényeknek megfelelő, egy-egy új tematikájú rendezvény kerülne megszervezésre, vagy a meglévők kerülnének megújításra, akár előzetes igényfelmérés, szavazás alapján. Ha nőne a rendezvényre látogatók száma, a településen élők közösségtudata is erősödne.

Mindemellett említést érdemel és igényként fogalmazható meg a városban nem rég megjelenő és nagy népszerűségnek örvendő vándorszínházi előadások megszervezésének támogatása és hagyománnyá tétele.

Szociális alapellátások, oktatás

Az interjúalanyokkal folytatott beszélgetések során kiderült, hogy a Mezőtúron biztosított szociális szolgáltatásokat megfelelőnek tartják. Sokan pozitívként emelték ki a városban idős lakosok számára biztosított alapellátási formákat, programokat, különböző rendezvényeket. Úgy vélik a településen megfelelő számban állnak rendelkezésre idős otthonok és a nappali ellátásukat szolgáló intézmények, azonban többen megjegyezték, hogy a szolgáltatásoknak helyet adó épületek állaga erősen leromlott, infrastruktúrájuk fejlesztésre szorul. A településen biztosított kisgyermekellátás tekintetében az óvodai ellátással kapcsolatban nem érkezett észrevétel, ám többen hangsúlyozták a városi bölcsőde fejlesztésének szükségességét elsősorban kapacitásának növelésével, mivel Mezőtúron csak egy bölcsődei intézmény működik. Erre azért is lenne szükséges, mert a bölcsődei férőhelyek emelkedésével nőne azoknak a száma, akiknek lehetőségük nyílik a munkába világába történő visszatérésre. Ami az oktatás kérdéskörét illeti, az interjúk során nem érkezett észrevétel az általános és középiskolai oktatás vonatkozásában. Ebből arra is következtethetünk, hogy alapvetően a lakosság számára megfelelő a gyermekek alap és középfokú oktatását biztosító intézmények száma és minősége. Ezzel szemben a mezőtúri felsőoktatás hiánya és a városközpontban évek óta üresen álló főiskola épületének újranyitásával a legnépszerűbb téma volt a közösségi interjúk alkalmával. Kivétel nélkül minden beszélgetés során elhangzott a főiskola beindításának égető szüksége, mely számos szempontból pozitívan befolyásolná a település életének alakulását.

Turizmus

Az interjúk során rengeteg ötlet és igény fogalmazott meg a város turisztika fejlesztésével kapcsolatban. Sokan úgy vélik, hogy a már fent említett természeti kincseink és környezeti adottságaink nincsenek kellően kihasználva. A beszélgetéseket kiértékelve alapvetően a strand fejlesztésének, a ligeti tó új funkciókkal történő felruházásának, az Erzsébet-liget felújításának és a Berettyó turisztikai attrakcióvá tételének szükségessége fogalmazódott meg (pl.: vízisínpad, parti sétány folytatása, kajak-kenu telep kialakítása, több vízparti program szervezése, szabadstrand kialakítása). A megkérdezettek úgy vélik, hogy a lovasturizmus, a víziturizmus és a horgászturizmus nagy potenciált rejt magában, de nem szabad elfeledkezni a kulturális turizmus fejlesztéséről sem, melynek középpontjában Mezőtúr nagy múltú és világhírű fazekassága áll.

Mezőtúr lakosság, közössége

A projekt célját tekintve az egyik legfontosabb kérdéskört a lakosok egymásról és Mezőtúr közösségéről alkotott véleménye alkotta. Az interjúk során sokakban fogalmazódott meg az a vélemény, hogy bár a város kicsi és ezáltal sokan ismerik egymást, mégsem vehető észre nagyobb összefogás és a közösségé szerveződés folyamata sem figyelhető meg erőteljesen. A beszélgetésekből egyértelműen megállapítható, hogy a település fenntartható fejlődéséhez elengedhetetlen a társadalmi együttműködés erősítése, valamint az egymással és a környezetükkel együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösség kialakítása. Az interjúk során kiderült, hogy a lakosságban fellelhető egy, a közösségért és településért tenni vágyó, közösségközpontú, akár másokat is mozgósításra bíró réteg, akikre egyfajta kiaknázásra váró erőforrásként is tekinthetünk, akár helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, tevékenységek, önkéntes mozgalmak, karitatív programok tekintetében.

Az interjúk összegzése

Az elkészült közösségi interjúk apróbb helyi jellegzetességek kivételével egységes képet mutatnak. Infrastrukturális (pl. *úthálózat, tömegközlekedés*) és kulturális (*mozi, színház, közösségi események*) fejlesztésekre vágnak a lakosok. A megkérdezettek többsége korosztálytól függetlenül a helyi, színvonalas rendezvényekben, programokban látja a közösségi élet fejlődésének lehetőségét. Az interjúalanyok jelentős része hajlandó lenne maga is részt vállalni e programok szervezésében és lebonyolításában, ezzel elősegítendő a közösségük összekovácsolódását, fejlődését. Fontosnak tartják a helyi hagyományok ápolását, illetőleg felmerült az újabb hagyományok teremtésének lehetősége is. Összességében elmondható tehát, hogy a „Kunhalmok” menti települések lakosai nemcsak a helyi közösségek fejlődésére vágnak, hanem tenni is készek ennek érdekében.

ÉRTÉKEK	PROBLÉMÁK
Jelentős természeti adottságok	Kihasználatlanok
Nagy kiterjedésű zöld felületek	Elhanyagoltak, ápolásra szorulnak
Megfelelő közbiztonság	Kevés a közterületi kamerák száma
Megfelelő számú és minőségű általános-és középiskola	Főiskola üresen áll, nem érhető el felsőfokú oktatás
Turizmus alapjai: kulturális-, vízi-, lovas-, horgász-, vidékturizmus feltételei adottak	A turisztikai erőforrások kiaknázása nem megfelelő szintű
Programok száma megfelelő	Alacsony látogatottságúak, nem változatosak
Sportolásra alkalmas helyszínek adóttak a városban	Elhanyagolt, erős infrastrukturális fejlesztésre szorulnak
Számos civil szervezet működik a városban	Szigetszerű tevékenységeket folytatnak
A helyi identitás alapjai fellelhetőek a városban	A közösség tudat erősítése szükséges ezeknek az alapoknak a mentén
A meglévő közösségi terek, rendezvényhelyszínek megléte	Elavultak, infrastruktúrájuk fejlesztésre szorul, az üresen álló ingatlanok, épületek hasznosításra várnak közösségi térként, rendezvényhelyszínként
Lokálpatrióta, aktív polgárok fellelhetőek, számos fejlesztési javaslattal rendelkeznek	Tevékenységük nincs összefogva kellően, alapvető csatornák hiányoznak

Kérdőíves felmérés

A TOP-5.3.1-16-JN1-2017-00001 azonosítószámú „Cselekvő közösségek támogatása a „Kunhalmok” menti településeken” elnevezésű projekt kapcsán Mezőtúr város két célterületén (Városháza, Lakóövezet I-II.) közösségi felmérést végeztünk a helyi lakosok körében egy anonim kérdőíves megkeresés formájában. A kérdőívet több, mint 100-an töltötték ki, ezzel is hozzájárulva a felmérés sikeréhez.

1. kérdés: Az Ön neme?

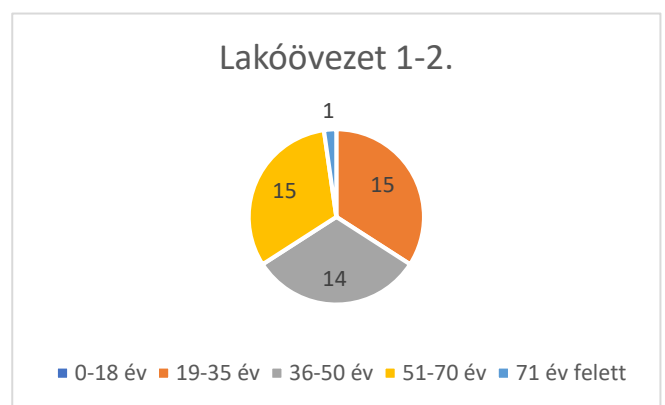
Lakóövezetből: 16 fő férfi, 29 fő nő

2. kérdés: Az Ön kora?

Válaszadók száma: 45 fő

-Célterület: Lakóövezet 1-2.-

- 0-18 év: 0 fő
- 19-35 év: 15 fő
- 36-50 év: 14 fő
- 51-70 év: 15 fő
- 71 év felett: 1 fő

3. kérdés: Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

Célterület:

Lakóövezet 1-2.

• Általános iskola:	0 fő
• Szakmunkásképző	2 fő
• Szakközépiskola/Gimnázium	22 fő
• Főiskola/Egyetem	21 fő

4. kérdés: Melyik településrészen él?

- Mezőtúr – Lakóövezet 1-2.: 45 fő
- Mezőtúr – Városközpont: 58 fő

5. kérdés: Mennyire ért Ön egyet a következő állításokkal?

(1: egyáltalán nem, 5: teljesen egyetértek)

A lakóterületek válaszai alapján hasonló tendencia figyelhető meg.

Arra az állításra, hogy „Szeretek Mezőtúron élni” a válaszadók többsége „*egyetért*” vagy „*teljesen egyetért*”. Arra, hogy mennyire ismerik a település ügyes-bajos dolgait, a többség „*egyetért*”, „*nagyon egyetért*” és „*teljesen egyetért*”-et jelölte válaszul. Azzal kapcsolatban, hogy a település lakói összetartók, figyelnek egymásra, a településen jól ismerik egymást a vélemények vegyesek, a válaszok egyenlő arányban oszlanak el. Arra az állításra, hogy megítélésük alapján a település lakói aktívan részt vesznek a közösség fejlesztése érdekében és próbálják megoldani közösen a település problémáit a válaszok túlnyomó többsége: „*egyáltalán nem ért egyet*”, „*nem ért egyet*”, „*egyetért*”. A kitöltők „*egyetértenek*” vagy „*nagyon egyetértenek*” azzal a megállapítással, hogy a településen sok közösségi program kerül megrendezésre. A többség „*egyetért*” vagy „*nagyon egyetért*” azzal, hogyha lenne lehetősége, hozzájárulna a település közösségének épüléséhez. Azzal kapcsolatban, hogy szeretnének a településen élni akkor is, ha lenne lehetősége elköltözni innét, a válaszok igen vegyesek. A kérdőív alapján kiderül, hogy a válaszadók többnyire ajánlják másoknak, hogy a településre költözzenek. Erre az állításra jellemzően „*egyetért*” és „*nagyon egyetért*”-et jelöltek.

Válaszok, amiért szeretnek Mezőtúron élni:

A legtöbben azt választották, hogy a családi/rokoni/baráti/ismerősi kötelékek miatt szeretik Mezőtúrt. Többen kiemelték a település csendességét, vízközeliségét, természeti adottságait, a parkosított zöld területeit, a város gyermekcentrikusságát és vidékies jellegét, illetve a jó programokat.

Legyakoribb válaszok, amiért nem szeretnek Mezőtúron élni:

A válaszadók itt kiemelték a munkalehetőség és a karrierlehetőség hiányát, a kevés szórakozási lehetőséget, az elvándorló fiatalság és az előregedő város problémáját, illetve az emberi mentalitást (pl. rosszindulatú, negatív hozzáállású, szkeptikus emberek).

6. kérdés: Mit gondol a következő területek közül melyek azok, melyeket szükséges lenne fejleszteni?

(1: egyáltalán nem, 5: teljesen egyetértek)

A városközpontban élőkhez hasonlóan a **lakóövezetekben** lakók válaszadók közül „*nagyon vagy teljesen egyetértenek*” azzal az állítással, hogy a közös identitást, az ifjúság helyzetét, a munkahelyteremtést, a településképet javítását, a település környezetfejlesztését kellene

fejleszteni. Fontosnak ítélik a kulturális élet élénkítését, az önkéntességet és az önkéntes munka ösztönzését, valamint a generációk óta itt élő és az új lakosok közötti kapcsolat erősítését. Azzal az állítással, hogy „több közösségi programra” lenne szükség, ezzel kapcsolatban erősen megoszlanak a vélemények. Sokkal nagyobb szükség van a változatosabb (minőségibb) közösségi programokra. Egyetértenek azzal is, hogy hasznos lenne, ha a lakók aktívabban részt vennének a közösségi ügyekben, a helyi nyilvánosság erősödne, a döntések átláthatóbbá válnának.

Az ön településrészén milyen jellegű programra lenne igény?

A lakóövezetekben élő válaszolók szerint a mozin, színházon és koncerten felül, nagy igény lenne több sportrendezvényre, több nyugdíjas, családi és gyermekprogramra, szemléletformáló, felvilágosító előadásokra, több szabadidős tér kialakítására (pl. *paintballra alkalmas terület, esetleg kalandpark*). Fontos lenne, ha a rendezvények Mezőtúr több pontján valósulnának meg, hogy érintse a település valamennyi városrészét, megmozgassa a város teljes lakosságát.

Mindkét célterületen elhangoztak olyan vélemények, hogy nem a programok számának növelésére lenne igazán szükség, hanem a meglévő rendezvények minőségének javítására, színesítésére (vagy egy meglévő újjal történő kiváltására) kellene fektetni a fő hangsúlyt. A minőségjavítás érdekében közösségi platformokon közönség/lakosság szavazást lehetne indítani, erre korábban már volt precedens.

7. kérdés: Az alábbi tájékoztatási módok közül Ön melyeket szokta használni?

A lakóövezetekben élő válaszadók a városközpontban élőkhez hasonlóan elsősorban a település weboldaláról, a közösségi oldalon létrehozott csoportban, a település rádió- és tévéadóján keresztül informálódnak. További fontos hírforrás a helyi újság, a könyvtár és a szomszédság.

8. kérdés: Ön szerint milyen kulturális és szórakozási lehetőségre lenne szüksége a településen élőknek?

A lakóövezetekben élő megkérdezettek szintén kiemelték a mozi, a színház és a koncertek szükségességét. A válaszolók igényüket fejezték ki felolvasóestek és könyvbemutatók, történelmi témájú előadások tartására. Véleményük szerint érdemes lenne bővíteni még a fürdőzési és sportolási lehetőségeket is. A városban nagy népszerűségnek örvend a teke, ennek okán egy felszerelt négy sávós tekepálya kialakítását is szorgalmazzák. A hagyományőrzés és az identitástudat erősítése nagyon fontos, ezért olyan programokra lenne szükség, melynek keretében az érdeklődők (főként a fiatalság) kipróbálhatnák az egyes foglalkozásokat. Mindezekon túl kulturált, zenés szórakozóhelyekre, kiülős kávéházra, sütős-főzős rendezvényekre lenne még igény.

9. kérdés: Mit gondol az itt élők mivel tudnának hozzájárulni/részt venni a település kulturális fellendítésében?

A lakóövezet célterületén élők fontosnak tartják a közösségi tudat erősítését, az önkéntes munkát, a rendezvényeken való aktívabb részvételt, a fejlesztési javaslatok és építő gondolatok megosztását. A közösségi tudat élénkítéséhez egy-egy konkrét céllal szervezet gyűjtés is hozzájárulhat.

10. kérdés: Ön megfelelőnek tartja-e a településen a közbiztonságot?

Erre a kérdésre a városközpontban élők több mint fele **nemmel** válaszolt. Válaszukat a kisebbség magatartásából adódó problémákkal, a környéken előforduló kisebb-nagyobb lopásokkal, betörésekkel, éjszakai vandalizmussal és rendbontással, a sok szabálytalanul közlekedővel indokolták. Javaslataik között szerepel a fokozott rendőri jelenlét, járőrözés, a kamera rendszer bővítése, szabálytalankodók megbüntetése. Akik elégedettek a város közbiztonságával és az **igent** jelölték, ők környezetükben nem tapasztaltak bűncselekményt, megítélésük szerint közvetlen környezetükben kevés a bűnöző egyed. Kiemelték a térfigyelő kamerák hasznosságát és a jó közvilágítást, ami számukra biztonságérzetet ad.

11. kérdés: Ön hogyan értékeli az itt élők elhelyezkedési lehetőségeit/esélyeit a településen belül? (1: kilátástalan, 5: kiváló) Hogyan és milyen eszközökkel javítaná az állás keresők elhelyezkedési lehetőségeit?

A lakóövezetekben élő megkérdezettek megfelelőnek tartják az elhelyezkedési lehetőségeket. A munkahelyteremtés, a piacképes fizetés itt is kiemelt fontosságú. Fontosnak tartják továbbá a kisvállalkozások támogatását, új befektetők városba vonzását, az anyák könnyebb elhelyezkedését (pl. *kismama műszak*), az infrastruktúra javítását. Az átképzések és a tanfolyamok indítása mellett jó gondolat lenne egy segítő iroda létrehozása, gyakrabban megrendezésre kerülő workshopok szervezése munkaadók bevonásával, illetve olyan tanfolyamok indítása, melyek az alapkészségek erősítését szolgálnák (pl. *önéletrajzírás, állásinterjúra való felkészítés*).

12. kérdés: Ön hogyan értékeli az itt élők képzési, tanulási lehetőségeit? Hogyan és mivel javítaná a helyi képzési, tanulási lehetőségeit?

A lakóövezetekben élő válaszadók megfelelőnek tartja a tanulási lehetőségeket. Az itt élők, hasonlóan a városközpontban élőkkel jó ötletnek tartanak a főiskola újra nyitását, a helyi felsőoktatás beindítását. Új szakmák, hiányszakmák népszerűsítése, helyi gyakorlati helyek biztosítása, nyelvoktatás erősítése, idős korosztály technológiai felzárkóztatása (pl. alapszintű számítógéphasználat) szintén hozzájárulnának a helyi tanulási lehetőségek javításához.

13. kérdés: Ön szerint mivel lehetne helyben maradásra ösztönözni a fiatalokat?

A **lakóövezetek** célterületein élő lakosok szerint elsődlegesen a munkahelyteremtéssel, a versenyképes bérezéssel, juttatásokkal, a lakhatás/letelepedés támogatásával, kedvezményes ingatlanok vásárlásával/bérlésével, családbarát környezet kialakításával, több szórakozási lehetőséggel, a város modernebbé tételével (településkép javításával), infrastruktúra fejlesztésével, a helyi kötődés erősítésével érhető el. Kiemelten fontosnak tartják a főiskola újra nyitását. A felsőoktatás helyi szintre hozásával is ösztönözhető a fiatalok helyben maradása.

14. kérdés: Kérjük értékelje a település környezeti adottságainak, természeti értékeinek kihasználtságait! (1: egyáltalán nincs kihasználva, 5: teljes mértékben kihasznált)

A **lakóövezetek** célterületén élők többsége **megfelelőnek** találja a település környezeti értékeinek kihasználtságát, de megjegyezték, hogy még vannak kiaknázatlan értékek. A megkérdezettek egy harmada nem tett javaslatot a természeti adottságok jobb kiaknázása érdekében. A válaszadók többsége a vízi- és horgász turizmus fellendítését emelte ki a hajózás fejlesztésével, horgászati lehetőségekkel, kikötő és csónakház létesítésével, a holtághoz vezető utak javításával, egy állóhajó vendéglátó egység létrehozásával, több vízparti program szervezésével, szabadstrand kialakításával. A Bánya-tó környékét csónakázó tóvá alakítanák bérelhető vízi bicikli lehetőségével. Szorgalmaznák a tájházak építését és a zöld övezeten belüli tanösvények kialakítását. A javaslatok között szerepel a strand fejlesztése, élménystrand kialakítása, gyógyvizek/termálvíz és a holtágak jobb kihasználása. Ötletként merült fel továbbá egy „Tiszta mozgalom” indítása, illetve nyári táboroztatás gondolata a vízi élővilág megismerése céljából, madárbarát területek létrehozása, valamint helyismereti kirándulások és biciklitúrák szervezése. A kitöltők fontosnak ítélik a gyerekek természetvédelemre nevelését és a fenntartható környezetszemlélet kialakítását/erősítését.

15. kérdés: Elégedett-e Ön a településrész, illetve a település egészének tisztaságával, rendezettségével? (1: elégedetlen, 5: teljes mértékben elégedett)

A **lakóövezetek** célterületén élők elégedettek a környezetük tisztaságával, rendezettségével.

Ön mivel járul hozzá környezete tisztaságához, rendezettségéhez?

A kérdésre a **lakóövezetekben** élők egy harmada nem adott választ. Akik kifejtették, mivel járulnak hozzá környezetük tisztaságához többnyire a következő választ adták: saját porta rendben tartása (*pl. fűnyírás, hólapátolás, lombösszegyűjtés*), szelektív hulladék gyűjtés. Szinte minden válaszadó megjegyezte, hogy nem szemetel. Többen megemlítették, hogy igénybe veszik a rendszeres szemeteszállítást, valamint önkéntesként szemetet szednek és segítkeznek az illegális személtarakók felszámolásában.

16. kérdés: Ön szerint mi az, ami megnehezíti az itt élő lakosok mindennapi életét? (Ennél a kérdésnél több válaszlehetőség is megjelölhető.)

A kérdőívet kitöltő a **lakóövezetekben** élő lakosok zöme az utak minőségét, az egészségügyi ellátás hiányosságait és a nem elegendő kapcsolódási lehetőséget jelölte meg. További hiányossággként írták a nem megfelelő közbiztonságot, az emberi összetartás hiányát, az

utcai szeméthyűjtők, a szelektív hulladékgyűjtők és konténerek alacsony számát, illetve nyilvános vécék szükségességét. Nehézségként említik, hogy a településen kevés a gyermekorvos, és sok a beteg gyermek. Problémát jelent továbbá a közterületen elburjánzó növényzet (bokrok, fák), ami akadályozza a gyalogos, sok esetben a gépjárművel történő közlekedést is (nem látni be rendesen miattuk a teret).

17. kérdés: Ön szerint milyen pozitív értékei vannak a településrésznek?

A **lakóövezetek**ben élők a kérdésre hasonló válaszokat jelöltek meg. A tiszta levegő, a csendes, rendezett környezet, a jó közvilágítás, elfogadható járdaminőség és az elérhető távolság (*közelben bölcsőde, óvoda, iskola*) mellett kiemelték még az Erzsébet-liget, a Bányató és a strand értékeit.

18. kérdés: Szeretne-e részt venni az elkövetkezendő időszakban a településrész közösségének fejlesztésében?

Erre a kérdésre a válaszadók fele **nem** válaszolt vagy **nemleges** választ adott.

19. kérdés: Fontosnak tartja-e, hogy a településrészen élők közösséggé kovácsolódjanak és képessé váljanak tenni saját érdekeikért és a közösségért?

A válaszadók többsége igennel felelt a kérdésre, fontosnak tartja az összetartást.

20. kérdés: További javaslata a jövőben megvalósítandó programokkal kapcsolatban:

A **lakóövezeteken** lakó válaszadók több mint fele megosztotta javaslatait. Újra kiemelték munkahelyteremtés, a mozi és a színház, a hagyományőrző és identitáserősítő programok fontosságát. Szélesebb is kulturális, fiatalokat megmozgató rendezvényekre van szükség, továbbá a játszóterek fejlesztésére, több hulladékgyűjtő elhelyezésére, nyilvános vécé kialakítására, padok telepítésére.

Közösségi beszélgetések

A projekt kezdete óta **4 közösségi beszélgetést** tartottunk, mely érintette mind a *Mezőtúr – Városközpont*, mind a *Mezőtúr – Lakóövezet 1-2.* célterületeket. A négy alkalom 4 nagy témakört ölelt fel, melyeket a beszélgetések során alaposan körül jártunk.

Fő témaköreink:

- Foglalkoztatás, képzés
- Hagyományőrzés, identitás erősítése
- Fejlesztések, környezettudatosság
- Kulturális programok, rendezvények, kultúraközvetítés

A beszélgetések végén minden alkalommal megkértük a résztvevőket foglalják össze pár mondatban, megítélésük szerint mivel lehetne jobbra tenni a lakókörnyezetüket, milyen fejlesztésekre lenne szükség az érintett célterületeken, illetve maguk mivel tudnának hozzájárulni a város fejlődéséhez.

A találkozások jó hangulatban teltek, a beszélgetések résztvevői közlékenyek voltak és számos építő jellegű javaslatot tettek.

Közösségi beszélgetés I.: Foglalkoztatás, képzés

Célterület: *Mezőtúr Városközpont*

Időpont: *2018. április 10. (kedd)*

Helyszín: *Közösségi Ház (5400 Mezőtúr, Szabadság tér 17.)*

A kötetlen beszélgetésre a Közösségi ház egyik konferenciatermében került sor, ahol helyi vállalkozók és a munkaügyi központ néhány munkatársa volt jelen, annak érdekében, hogy megosszák velünk a témával kapcsolatos tapasztalataikat, elmondják észrevételeiket, javaslatukat.

Főbb napirendi pontok:

- A foglalkoztatás helyzete Mezőtúr járás területén
- Nehézségek és azok kezelése a járásban
- A munkavállalók általános tapasztalatai, igényei
- Milyen csatornákat használnak a munkaerő felkutatására?
- Foglalkoztatást elősegítő eszközöket vesznek igénybe
- Képzési igények
- Javaslatok, jövőbeli tervek

A munkaügyi központ munkatársai statisztikai adataik alapján átfogó képet adtak Mezőtúr járás jelenlegi munkaerőpiaci helyzetéről. A munkaerőhiányt, az elöregedést, a természetes fogyást és az elvándorlást emelték ki, mint fő hátráltató tényezőt. Meglátásaik szerint a nehézségek leküzdésére egy átfogó programra lenne szükség, mely elősegíti a keresletnek megfelelő munkaerő biztosítását, a foglalkoztathatóság javulását és a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedést. Mindemellett fontosnak tartják az új vállalkozások indításának és az új vállalatok letelepedésének támogatását, a meglévő vállalkozások versenyképességének elősegítését és a vállalkozóvá válást. Mindez hozzájárulna a járás népességmegtartó erejének növeléséhez, az életminőség és az üzleti környezet javításához, a helyi gazdaság erősödéséhez, a foglalkoztatottság bővüléséhez. A vállalkozói oldalról is hasonlóak voltak a megfigyelések.

A beszélgetés során megjelent vállalkozókat arról kérdeztük, milyen szempontokat vesznek figyelembe a munkaerőfelvétel során. Válaszaikból kiderült, hogy elsősorban a szaktudás és a munkához való hozzáállás (motiváltság) alapján választják ki a munkavállalókat, de az ismerősök ajánlása és a munkatapasztalat is meghatározó kiválasztási szempont. A vállalkozók elmondták, hogy a munkaerő felkutatása többnyire a munkaügyi központon keresztül, illetve állashirdetések útján történik.

Megkérdeztük mit gondolnak, mi jelenti a legnagyobb nehézséget a megfelelő munkaerő megtalálásában. Válaszukban a megfelelően képzett munkaerő hiányát és a megfelelő motiváltságot emelték ki. További nehézségként említették még a munkaerőhiányt

kihangsúlyozva a hiányszakmák okozta problémákat. Nehezen találunk szakembert. A foglalkoztatást elősegítő eszközökkel kapcsolatban legtöbbször a bértámogatást, a képzéseket/átképzéseket és a részmunkaidős foglalkoztatást alkalmazzák. Ugyanezeket nevezték meg, mint a legfontosabb munkaerő-piaci eszközöket, melyekkel növelni lehetne a járás területén belüli foglalkoztatást.

A beszélgetést a foglalkoztatásról a képzések, a képzési igények és lehetőségek felé terelve, a résztvevők elmondták, hogy a szabad álláshelyek betöltése érdekében leginkább a szakmához kapcsolódó, magasabb szintű tudást nyújtó képzésekre, szakmai továbbképzésekre, átképzésekre és kompetenciafejlesztő képzésekre lenne szükség. A munkáltatók nagyon fontosnak tartják a képző és a foglalkoztató intézmények közötti együttműködést. Szükségesnek ítélik az oktatás minőségének és hatékonyságának javítását, a gyakorlatban szerzett tudás erősítését, a rugalmas foglalkoztatási lehetőségek bővítését. A hatékony foglalkoztatási együttműködés kialakítását akadályozó tényezőiként jelölték a foglalkoztatók korábbi negatív tapasztalatait, a képző intézmények rugalmatlan hozzáállását, illetőleg az együttműködést koordináló szervezet hiányát, illetve a munkamorál. Végezetül, kérdésünkre, hogy kívánnak-e a következő 2-3 évben munkahelyteremtést eredményező fejlesztéseket eszközölni, többen igennel feleltek.

Közösségi beszélgetés II.: Hagyományőrzés, identitás erősítése

Célterület: *Mezőtúr Városközpont*

Időpont: *2018. augusztus 21. (kedd)*

Helyszín: *Közösségi Ház (5400 Mezőtúr, Szabadság tér 17.)*

A közösségi beszélgetés a „Túr-Tű Foltvarrók” Klub a mezőtúri Községi Ház egyik csoportszobájában zajlott. A klubvezető elmondta, hogy 19 éve, 3-4 asszonnyal indult foltvarrással a szakkör. Később elterjedt a híre, hogy a patchwork varrással milyen ötletes dolgokat lehet előállítani, és a klub létszáma egyre jobban emelkedett. Tanfolyamokra utaztak a fővárosba, internetről és külföldi szaklapokból tájékozódtak, hogy új technikákat sajátítsanak el. Ma kb. 30 fővel működik a klub, de az elmúlt majd 20 évben közel 100 nőt mozgató meg ez a tevékenység.

A beszélgetés főbb témaköre:

- Hagyományőrzés
- A szakkör pozitív értékei
- Önképzés megvalósulása
- Kapcsolattartás a klubtagokkal
- Éves rendezvényeken való részvétel
- Helyi identitás
- Fiatalok ösztönzése

Az ország több pontjáról, sőt határon kívülről is érkező, varrni szerető asszonyoknak 2 napos „Önképző táborokat” szerveznek, melyek nagy népszerűségnek örvendenek. A rendezvényen szereplőket megvendégelik az alföld tájjellegű ételével, az „öreglebbencs”-csel. Interneten keresztül is tartják a kapcsolatot egymás között és országos klubtagok között.

Élvezik a mezőtúri Önkormányzat és Polgármester úr támogatását: helyet biztosít, anyagi támogatást nyújt anyagok és eszközök megvásárlásához. Cserében a klub tagjai által elkészített hasznos termékeikkel hozzájárulnak a mezőtúri Kórház, Óvoda, Szociális Otthon működéséhez, otthonosabbá tételéhez – karitatív tevékenység. Minden évben kétszer tartanak nyílt napot a Kézműves házban és egyszer kiállítanak a Községi Házban. A húsvét előtti és karácsony előtti hetekben megrendezésre kerülő nyílt napokon sok szeretettel várják a kismamákat, varrni szerető fiatalokat kreatív, hasznos dolgok elsajátítására és megismerésére.

A „Túr-Tű Foltvarrók” olyan szakkör, ahol a jókedv és vidámság uralkodik, megteremti az önkifejezés lehetőségét, segítő emberi kapcsolatok, barátságok születnek, az egyedül maradottnak lelki terápiát nyújt, a megvalósított elképzelések, munkák pedig örömet és sikerélményt adnak. A mezőtúri lakosoknak igazán követendő példát mutat ez a kis helyi közösség összetartásával.

A klub tagjai szeretnék bemutatni és eladásra kínálni termékeiket a minden évben megrendezésre kerülő Túri Vásáron. Ez sajnos eddig nem volt megoldható törvényes keretek között.

A beszélgetés során felvetődött, hogy a kézművesség felértékelődik a mai modern, gépesített világban. A résztvevők véleménye szerint a hagyomány megőrzése érdekében már a fiatalok oktatásába is alap szinten kellene beépíteni a háztartási ismereteket iskolai keretek között - tanítás utáni foglalkozások/szakkörök vagy technika óra keretében. Főleg a fiatalok érdeklődését nehéz felkelteni, ezért a patchwork-kel csak a kiállítás idején megrendezésre kerülő programokon találkoznak.

Nehéz megmozdítani az embereket. Kevés a reklám és megítélésük szerint nem igazán hatékony a Községi ház reklámja. A leghatékonyabb kapcsolatteremtési forma továbbra is a személyes megszólítás.

Közösségi beszélgetés III.: Fejlesztések, környezettudatosság

Célterület: *Mezőtúr Városközpont*

Időpont: *2018. december 21. (péntek)*

Helyszín: *Mezőtúr Város Önkormányzata (5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1.)*

A település meglévő, jövőbeni fejlesztéseiről kérdeztük az önkormányzat dolgozóit. A beszélgetés helyszínéül a Városháza díszterme szolgált.

Főbb napirendi pontok:

- Jelenlegi fejlesztések
- Folyamatosan változó igények
- Tapasztalatcsere
- Jövő generáció helyben maradását ösztönző fejlesztési ötletek
- Javaslatok, jövőbeli tervek

A közösségi beszélgetés ötletét egy, a napokban lezárult projekt adta. A projekt keretében a Városháza több mint 300 db nyílászárójának cseréjére, korszerűsítésére került sor az épület építészeti értékének megőrzésével, megtörtént a padlásfödém, valamint a lapostető szerkezet hőszigetelése.

A fejlesztések az energetikai korszerűsítéssel elérhető energiahatékonyság növelését célozták meg, ami elsősorban az épület használóit, látogatóit szolgálja.

Az itt dolgozó kollégák pozitívan értékelték a beruházást, még ha az gyakran megnehezítette a mindennapi munkavégzésüket is a kivitelezéssel járó zaj miatt.

A beszélgetés során felmerült a környezettudatosság fontosságának témaköre, az egybegyűltek kivétel nélkül egyet értettek abban, hogy a fejlesztések megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a környezet megóvására, egy élhető környezet kialakítására, úgy, hogy a természeti értékeink ne sérüljenek. A településen több olyan beruházás van folyamatban, amely a zöld övezet kialakítását, a meglévők megőrzését szolgálja. A jelenlévők fontosnak tartják a projektek megvalósulását, a zöld környezetben kialakított terek hozzájárulnak a kapcsolódási lehetőségek bővítéséhez. Családi és baráti szabadidős tevékenységeknek ad helyet.

A beszélgetés során előtérbe került a kerékpáros közlekedés, és annak nehézségei. A városháza dolgozói közül sokan közlekednek kerékpárral, ezért kifejezetten hasznos fejlesztésnek tartják kerékpárút létesítését, a meglévő kerékpárutak javítását célzó jelenlegi, illetve jövőbeni fejlesztéseket. Ezek a beruházások nemcsak infrastrukturális fejlesztések, hanem közvetve hozzájárulnak egészségünk megőrzéséhez, javításához.

Közösségi beszélgetés IV.: Kulturális programok, rendezvények, kultúraközvetítés

Célterület: *Mezőtúr Városház*

Időpont: *2019. február 21.*

Helyszín: *Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár*

Közösségi beszélgetés helyszínéül a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtárra esett a választásunk, mely a kistérség legnagyobb nyilvános könyvtáraként fő feladatának tekinti, hogy gyűjteménye és szolgáltatásai révén minél kedvezőbb feltételeket biztosítson használói számára a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, a folyamatos önművelődéshez. Információs háttérrel nyújt a lakosság tájékozódásához, a közügyek intézéséhez, a közhasznú ismeretek megszerzéséhez és a vállalkozási tevékenységhez.

Elősegíti a város történetének, kulturális, néprajzi hagyományainak, természeti értékeinek, gazdasági és társadalmi folyamatainak kutatását és bemutatását. Helyet biztosít az önművelődést és a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvényeknek, civil szervezeteknek, hozzájárul a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének növeléséhez. Olyan találkozási pont ez a városban, ahol minden korosztály kisebb-nagyobb létszámban ugyan, de képviselteti magát. Az itt dolgozó kollégák megosztották velünk tapasztalataikat, véleményeiket, amely egy kellemes hangvételű, kötetlen beszélgetés formájában valósult meg.

Főbb napirendi pontok:

- Könyvtár népszerűsége, látogatottsága
- Éves rendezvények
- Olvasás népszerűsítésére tett javaslatok, kísérletek
- Települések közötti tapasztalatcsere
- Együttműködés civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel
- Település fejlesztései
- Fiatalok helyben maradása

A beszélgetés során kiderült, hogy a településen évről-évre megfigyelhető a lakosság passzivitása. Főleg a fiatalok figyelmét nehéz felkelteni, gyakran csak szervezett keretek között (kötelező iskolai foglalkozás) vesznek részt különböző programokon, kulturális rendezvényeken.

A kisiskolások tanítási idő után sajnos már nem, vagy csak ritkán vesznek részt könyvtári rendezvényeken, a családok a hétvégi szabadidejüket inkább otthon töltik. A felsőoktatásban résztvevő hallgatók az internetnek köszönhetően a jegyzeteket interneten elérik. A zenei állomány „kihasználtsága” is alacsony.

A könyvtár számos programmal várja Mezőtúron és a környező településen élőket is:

<http://www.turikonyvtar.hu/page/index.php?limitstart=54>

A nyaranta megrendezésre kerülő strandkönyvtárban könyvekkel, napi- és hetilapokkal, társasjátékokkal, a gyermekeket kézműves foglalkozással várták a könyvtár dolgozói, a rendezvény népszerű volt úgy az idősebb, mint a fiatal korosztály körében.

A könyvtár munkatársai folyamatosan keresik azokat a kommunikációs csatornákat, melyen eredményesen megszólíthatják a településen élőket.

Jelenleg az alábbi csatornákon zajlik a kommunikáció:

- <http://www.turikonyvtar.hu/>
- Mezőtúr és Vidéke
- Mezőtúri Városi Televízió
- Körös TV

A leghatékonyabb kapcsolatteremtési forma továbbra is a személyes megszólítás.

A beszélgetés során olyan javaslatok fogalmazódtak meg, amelyek arra ösztönöznék a településen élőket, hogy vegyenek részt jobban környezetük szépítésében, a város, településrész, közösségük mindennapi életében,

Problémák, megvalósítási célok

A közösségi felmérések eredményeinek elemzése után átfogó képet kaptunk a célterületen (Városközpont, Lakóövezet 1-2.) lévő problémákról:

- Nincsen összefogás az emberek között, nem érzik magukat egy közösség részének.
- Hiányoznak azok a fórumok, melyek a közösség érdekérvényesítését szolgálnák.
- Gyakran nem jutnak megfelelő minőségű információhoz az őket érintő kérdésekben.
- Kerékpárút hiánya, meglévő kerékpárutak javítása.
- Közvetlen környezet állapota: parkok, közösségi terek kialakítása, meglévő közösségi terek
- A településkép állapota
- Kulturális programlehetőségek, illetve az ehhez kapcsolódó infrastrukturális feltételek hiánya (pl. mozi, színház)
- Szeretnének több családi, gyermek, szabadidős programot, sport rendezvényt, illetve a meglévőket színesíteni, a helyi igényeknek megfelelően aktualizálni.
- A lakosság körében nagy igény merült fel munkahelyteremtésre, vállalkozóvá válás segítésére, fontosnak tartják az új cégek betelepülésének támogatását, a munkafeltételek javítását (családbarát munkahelyek, kismama műszak), a piacképes bérezést.
- A válaszadók szorgalmazzák a helyi hagyományok, kulturális értékek megőrzésére irányuló tevékenységek ösztönzése

A fenti problémák meghatározása után, definiáltuk azokat a célokat, melyeket szeretnénk megvalósítani:

- Helyi identitás kialakítása, megerősítése
- Összetartás előmozdítása
- A lakosság ösztönzése a környezetük alakítására, fejlesztésére
- Érdekérvényesítés, társadalmi szerepvállalás erősítése
- Sportolásra, szabadidős tevékenységek ellátására alkalmas terek kialakítása
- Civil társadalom erősítése, a különböző szereplők közötti kommunikáció hatékonyabbá tétele, együttműködés kialakítása
- Információs pont kialakítása, széleskörű tájékoztatás
- Lakosság részvételének elősegítése a fejlesztések tekintetében
- A helyi történelmi, társadalmi, kulturális és környezeti értékek feltárása, bemutatása és jobb kihasználása
- Igényeiknek megfelelő kulturális, szabadidős és szórakozási lehetőségek bővítése, a meglévők minőségének növelése

- A középfokú oktatás és a szakmai képzések kínálatának növelése, és azok összehangolása a településen működő munkáltatók szükségleteivel, igényeivel és elvárásaival

A célok megvalósítása érdekében az alábbi szereplők bevonását kezdeményezzük:

- Azok a célterületeken élő lakosok, akik a személyes beszélgetések, interjúk, közösségi felmérés során jelezték, hogy munkájukkal szívesen hozzájárulnának településük fejlődéséhez
- Helyi civil szervezetek, informális közösségek, klubok
- Közművelődési intézmények (Móricz Zsigmond Városi Könyvtár és Községi Ház, Túri Fazekas Múzeum)
- Helyi vállalkozások
- Önkormányzatok
- Mezőtúr Városi Televízió, helyi sajtó
- Mezőtúri Turizmusfejlesztési Kft.

Cselekvési terv

A cselekvési terv megalapozottsága

Helyi partnerségeken alapuló, összehangolt programszervezéssel, közösségi tevékenységekkel javul a **helyi közösségi programok szakmai tartalma és minősége**, amely kedvezően hat a helyi identitás erősödésére. Az eddigi közösségi kezdeményezések egyértelműen azt támasztják alá, hogy további – a helyi kultúrát, hagyományokat és a helyi identitást elősegítő – közösségfejlesztő kezdeményezésekre van szükség a városban. Ezek a programok, rendezvények egyértelműen hozzájárulnak ahhoz, hogy a helyi közösség kohéziója, érdekérvényesítése, partnersége hosszú távon megerősödjön. Ezek mellé társulnia kell olyan **infrastrukturális fejlesztéseknek** is, melyek hozzájárulnak életminőség javításához, a város által nyújtott lehetőségekhez való hozzáféréshez.

A helyi identitással összefüggésben a városi lét alapfeltétele a színes kulturális lehetőségek rendelkezésre állása. Ehhez egyrészt szükségesek a különféle kulturális rendezvények befogadására alkalmas hagyományos helyszínek (pl. színház és rendezvénytermek). Másrészt Mezőtúr számos lehetőséget kínál a közterek rugalmas alakítására építve kreatív, egyedi szabadtéri rendezvényhelyszínek kialakítására is (főtér, kisebb terek, Hortobágy-Berettyó part, Erzsébet liget, stb.). Természetesen a helyszínek biztosítása mellett fontos a minőségi kulturális tartalom biztosítása is – lehetőleg minél nagyobb mértékben helyi erőforrásokra, közösségekre építve (pl. oktatási intézmények).

Mezőtúr igen aktív kulturális, művészeti élettel jellemezhető, a város számos kiállításnak ad otthont, azonban a művészeti szervezetek kiállítási lehetőségei rendkívül korlátozottak. A helyi és Mezőtúrhoz kötődő képző-, ipar- és fotóművészek bemutatkozási lehetőségét biztosító kiállító tér mellett a város közművelődési, kulturális intézményeinek infrastrukturális fejlesztésére is igény mutatkozott a kulturális értékek átörökítése és az egész életen át tartó tanulás biztosítása érdekében. A kulturális intézmények állapota leromlott, ami a programkínálat bővítésének legnagyobb akadálya.

Mezőtúron alapvetően magas a civil aktivitás és a közösségi programok száma, azonban hiány van a különböző korosztályok, közösségek, civil szervezetek számára kialakított, fenntartott fedett közösségi terekből, helyiségekből (pl. színház, mozi). A fejlesztések eredményeként a helyi igényekhez igazodó közösségi, kulturális intézmények kerülnek biztosításra, melyek innovatív, komplex szolgáltatásokat nyújtanak a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, együttműködésének, közösségi életének fokozása érdekében.

A cselekvési terv eredmény

Mezőtúr célterületén (Lakóövezet 1-2.) jelentkező nehézségekre, az elérendő célok szem előtt tartásával a cselekvési terv megvalósításával az alábbi eredmények várhatók:

A célterületen élő lakosság egymás iránti felelősségtudata fejlődik, a közösség összetartó ereje nő, a civil kapcsolatok erősödnek. Kialakulnak a szükséges kompetenciák, a településrészhez/településhez/térséghez való kötődés, a közös helyi identitástudat. Megtapasztalják a hasznosság és a közösséghez tartozás pozitív érzését. Egy összetartó közösség jön létre, melynek cselekvő, tenni akaró tagjai új tagokat bevonva közösen képesek tenni a településükért. Aktív egységként vesznek részt az infrastrukturális fejlesztések során. A meglévő humán erőforrások mozgósításra kerülnek, egy együttműködés alakul ki, melynek következtében ezen erőforrások aktiválódnak és minőségi változást hoznak a települési közösség életébe. A közösségi összefogás mentén a feltárt nehézségek társadalmi együttműködésen alapuló megoldása jön létre.

Közösség

A helyi identitás és az együttműködés kialakítása, az összetartás előmozdítása, a civil társadalom erősítése, a különböző szereplők közötti kommunikáció hatékonyabbá tétele érdekében.

A **TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00001** azonosítószámú **„Közösségi hozzájárulás a társadalmi felzárkóztatás elősegítésére”** című projekt céljaként megvalósul a leszakadó városi területeken élők integrációja, valamint olyan programok kerülnek megrendezésre, mely keretében a hátrányos helyzetben lévők életlehetőségei javulnak. A célcsoport tagjai részt tudnak venni a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programokon.

A fenti tevékenységek keretében pedig megvalósul Mezőtúr társadalmi kohéziója, mely hozzájárul, hogy az emberek között összefogás és összetartozás érzése alakuljon ki. A projekt megvalósítása eredményeként erősödnek a lakossági kapcsolatok, javul a lakosság szolgáltatásokhoz való hozzáférése.

A projekt keretében belül:

- csoportfoglalkozások: *baba-mama klub, baba-mama torna, kamasz ifjúsági klub, pályaválasztási tanácsadó klub, álláskereső teaház, híd-csoport, szülők felkészítő, támogató csoportja, iskolai drogprevenciós csoport*
- Segítők szuper víziója: 10 alkalmas személyiségfejlesztő csoportfoglalkozás
- „Hogyan lépj be a munka világába?” program
- védőnői szolgálat
- tematikus kisfilmek

A **TOP-5.3.1-16-JN1-2017-00001** azonosítószámú **„Cselekvő közösségek támogatása a „Kunhalmok” menti településeken”** című jelen projekt fő célja a térség településeinek közösségfejlesztési folyamatainak javítása és a közös helyi identitás erősítése. A projekt rész céljai közé tartozik az aktív közösségi részvétel megszilárdítása az infrastrukturális fejlesztések során, civil kapcsolatok erősödése, közös identitás erősítése a „kunhalmok üzenete” tematika alapján.

A megvalósítani kívánt projekt számos közösségfejlesztéssel és helyi identitás erősítésével kapcsolatos tevékenységet foglal magában, mint pl.:

- Helyi Cselekvési Terv,
- közösségi találkozók szervezése
- közösségi találkozók szervezése
- népismereti napközis táborok szervezése
- nyomtatott kiadványok, szóróanyagok elkészítése
- Helyi esélyegyenlőségi programok megújítása
- Helyi közművelődési rendeletek elkészítése
- Információs pontok kialakítása
- Közösségfejlesztő képzésben való részvétel
- Belföldi tanulmányút

Az **EFOP-1.5.3-16-2017-00048** azonosítószámú **„Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Mezőtúr térségében”** című projekt célja Mezőtúr és térségének felzárkóztatásával, partnerségi együttműködéssel a helyi gazdaság fejlesztését és a minőségi közszolgáltatásokat biztosító, aktívan együttműködő önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások hálózatának kiépítése. A projekt keretében megrendezésre kerülnek képzések, tréningek, egészségnapok, preventív programok, fiatalokat érintő programok, klubok, rendezvények, tanulmányok. A projekt megvalósítása során a tehetséges és/vagy hátrányos helyzetben lévő tanulók ösztöndíjat nyerhetnek el, mely segítségével ösztönözheti a fiatalokat a helyben maradásra. A fejlesztések során megújulnak a Községi Ház civil közösségi terei.

A projekt célkitűzései közé tartozik az esélyteremtés és az aktív részvétel előmozdítása, a foglalkoztatathatóság javítása, a hátrányos helyzetű célcsoport felzárkóztatása, munkaerő-piacra történő integrációjuk előmozdítása, közösség erősítése.

A projekt keretében belül:

- nyugdíjas klub
- wifi kiépítése
- önálló-életvitel tréning
- álláskeresési tanácsadás
- munkavállalók mentorálása
- szemléletformáló, antidiszkriminációs tréning
- életvezetési kisfilmek
- életvezetési kiadványok
- gyermeknap

- vízparti fiesta
- adventi programok
- túri vásár
- lampionos úsztatás
- ősz-ülő

Az **EFOP-3.9.2-16-2017-00011** azonosítószámú **„Mezőtúri Járási foglalkoztatási együttműködések”** című projekt célja a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex csökkentése, a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, a humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségi szintjének növelése, az iskolán kívüli programok spektrumának szélesítése, a kisgyermekkorai nevelés hozzáférhetőségének és az óvodapedagógusok képzettségi szintjének emelése.

A projekt keretében az alábbi programok valósulnak meg:

- képzések és továbbképzések a humán szolgáltatásokban dolgozók számára
- szemléletformáló tréningek a humán szolgáltatásokban dolgozók részére
- „Szomszéd-járás” program és térségspecifikus műhelyprogramok a humán szolgáltatásokban dolgozók komplex erőforráskihasználása érdekében
- testvérvárosi látogatás (szakmai tanulmányút, melyen a helyi óvodák, iskolák, szociális szolgálatok és kulturális intézmények dolgozói vesznek részt)
- rendszeres szakkörök (felelős pénzügyi gazdálkodás, ökotudatosság növelése)
- kapcsolódó ökotudatos kisfilmek forgatása (osztályfőnöki órákon történő vetítése)
- „Gyere velem-program”: rendszeres hétvégi szülő-gyermek-intézmény közös programok
- komplex angol nyelvprogram a térség összes településén, azaz a rendszeres iskola utáni kiscsoportos nyelvoktatás lehetőségének megteremtése a hátrányos helyzetű tanulók részére
- kiemelt ösztöndíjprogram a hátrányos helyzetű tanulók számára
- komplex óvodai beavatkozási csomag a korai fejlesztés érdekében, kiemelten: esetmegbeszélések, intézkedési tervek elkészítése, rendszeres szabadidős programok megvalósítása, szülői együttműködés lehetőségének megteremtése, óvodapedagógiai képzések, szakmai előadások, védőnői program, játékos angolnyelv-tanulás, zenetanulás (korai készségfejlesztés), valamint sporthetek indítása.

A fiatalokat célzó programok segítségével elősegíthetjük helyben maradásukat a településen.

Szórakozás, kikapcsolódás

Az igényeiknek megfelelő kulturális, szabadidős és szórakozási lehetőségek bővítése, a meglévők minőségének növelése és színesítése, a helyi történelmi, kulturális és környezeti értékek feltárása és jobb kihasználása, sportolásra, szabadidős tevékenységek ellátására alkalmas terek kialakítása érdekében.

A **TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00003** azonosítószámú **„Mezőtúri Városháza és kapcsolódó kulturális vonzerők komplex turisztikai fejlesztése”** című pályázat keretében a kulturális örökségünkre, hagyományainkra és természeti adottságaink kiaknázásra épülő fejlesztésre kerül sor, melynek eredményeként széleskörű, országos és regionális érdeklődésre is számot tartó és a lakosság számára is elérhető programkínálat valósul meg. A helyi identitás erősítése érdekében fontos a város történetének, korábbi szerepének minél szélesebb körben történő megismertetése, másrészt nagyon lényeges, hogy kialakuljanak a kézművesipari hagyományok megőrzésének, továbbvitelének és széles körű megismertetésének feltételei.

A projekt keretében a helyi hagyományok és kulturális örökség bemutatására alapuló komplex turisztikai attrakció kerül kialakításra a térség kulturális adottságaira építő, új vonzerők létrehozásával és meglévők fejlesztésével:

Egyrészt a helyi védettség alatt álló impozáns Városháza látogathatóvá tétele valósul meg egy interaktív várostörténeti kiállítás megvalósításával, melynek meghatározó elemét a kézműves hagyományok, túri fazekas mesterség bemutatása képezi.

Másrészt a víziturizmus alapjainak megteremtését és természeti értékeink kiaknázását biztosítja a Hortobágy-Berettyó főcsatorna partján kialakításra kerülő kikötő és partfejlesztés. Mindemellett új látnivalóként kerül felújításra a településen fellelhető páratlan kovácműhely, továbbá a Kézművesház hagyományőrző és kulturális programjainak működéséhez elengedhetetlen eszközbeszerzésre is sor kerül.

A projektnek köszönhetően fejlődik és új alapokat kap a város turizmusa.

A **Nemzeti Szabadidős - Egészség Sportpark Program** keretében olyan sportpark kerül kialakításra, mely ingyenesen, bárki számára, helyben áll rendelkezésre. Az egészség megőrzésének egyik legfontosabb eszköze a mindennapos sportolás, melyet leginkább a könnyen hozzáférhető és ingyenes létesítményekkel lehet vonzóvá tenni. A közös szabadidős tevékenységek családi kohéziós erővel is bírnak. Minden olyan tevékenység, amelyet közösen végeznek, felerősíti a családi összetartozás érzését, élményét.

A **TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00001** azonosítószámú **„Közösségi hozzájárulás a társadalmi felzárkóztatás elősegítésére”** című projekt keretében sportnap és egészségnap kerül megrendezésre, mely mellett, hogy felhívja a figyelmet az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás fontosságára, remek családi programot is kínál.

Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség (CLLD) - TOP-7.1.1-16-2016-00081 azonosítószámú projekt célja a közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív, egymással és a környezetükkel együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által fenntartható település létrejöttét. A projekt keretében több kulcsfontosságú, helyi partnerségen alapuló fejlesztést is tervez az Önkormányzat:

- A városközpontban található **Többfunkciós kulturális központ fejlesztése** a már meglévő épület gazdaságos újrakonstrukciójával, illetve eredeti közösségi funkciójának (színház) visszaállításával valósul meg. E fejlesztési igény erős társadalmi támogatottsággal bír, a létrehozandó helyszín többértékes hasznosítási lehetőségei révén a célcsoportok széles körének szükségleteit képes kielégíteni; közösségi térként funkcionálna klubok, egyesületek, kisebb közösségek, civil szerveződések számára, emellett az egyik legszélesebb társadalmi támogatottságú fejlesztés, egy modern mozi kialakítását is tervezi a város ennek a beruházásnak a keretében.
- **Gördeszka pálya felújítása:** A pálya 10-20 évvel ezelőtt a fiatalok meghatározó közösség tere volt, ami biztosította a fiatalok szabadidejének sportos és hasznos eltöltését miközben közösséggé formálódtak. A pálya felújítása ismét vonzóvá tenné a fiatalok számára e közösségi teret.
- **Üresen álló, korábban iskolaépületként szolgáló ingatlan közösségi térre fejlesztése:** melynek eredményeként a város központjában és az általános iskolai szomszédságában (Wesselényi út) egy új, többfunkciós, közösségi programoknak helyül szolgáló rendezvényterem kerülne kialakításra.
- **Játszótér az ifjúsági lakótelepen:** A 24 épületből álló lakótelep közepén található zöld terület egy-két évtizeddel ezelőtt még a környéken élők közösségi életének meghatározó helyszínül szolgált. Mára a terület kevésbé látogatott, a korábbi nyüzsgő lakóközösségi életnek nyoma sincs, ezért a projekt keretében cél a korábban említett sportpark mellé modern játszótéri elemek telepítése a terület vonzóvá tételének céljából több korosztály számára új szabadidős tevékenységek biztosításával.

Közbiztonság

A **TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00001** azonosítószámú **„Közösségi hozzájárulás a társadalmi felzárkóztatás elősegítésére”** című projekt keretében megrendezésre kerül a személyes biztonságvédelemről szóló előadássorozat az idősek klubjában, valamint bűnmegelőzési stratégia kerül kialakításra közösségi tervezési módszerrel.

Az **EFOP-1.5.3-16-2017-00048** azonosítószámú **„Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Mezőtúr térségében”** című projekt keretében térfelügyelő kamerarendszer kerül kiépítésre a

település több pontján. A közterületek megfigyelése az adott területen található közterületi értékek, a magántulajdon és a közbiztonság védelmét szolgálja. A térfigyelő kamerák a rendőri jelenlétet nem pótolják, de a bűncselekmények megelőzésében és felderítésében meghatározó szerepet töltenek be.

Közlekedés

A **TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00001** azonosítószámú **„Észak-déli kerékpárút megépítése Mezőtúron”** című projekt célkitűzései között szerepel a fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése, a települési mobilitás fenntarthatóbbá tétele és a balesetveszély csökkentése. A beavatkozások során hozzájárul a településkép javításához, a népességmegtartó erő növeléséhez és az élhető városi/települési környezet megteremtéséhez, valamint a CO₂ kibocsátás és a zajterhelés csökkentéséhez.

A fejlesztések megkönnyítik a városi lakosság munkába járását, illetve a munkahelyteremtés feltételei is javulnak. A fejlesztések során gyalog- és kerékpárút kerül kialakításra a Polgármesteri hivataltól a főút mentén a Batsányi János utcáig, beleértve a Hortobágy-Berettyó feletti gyalogos-kerékpáros híd felújítását, az Erkel Ferenc úton közlekedésbiztonsági szempontból szükséges gyalogos átkelőhely kerékpáros átvezetéssel és autóbusz megállóhely kialakítását. A Kossuth Lajos úton észak felől közelítve, a vasúti átkelőnél már meglévő kerékpárúthoz csatlakozva kerékpáros és gyalogos átvezetéssel együtt az út bal oldalán kétirányú kerékpárút épül, mely átvezet a Kossuth téren, és csatlakozik majd a másik projektből kialakítandó Kelet-nyugati kerékpárút hálózathoz.

A **TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00003** azonosítószámú **„Kelet-nyugati kerékpárút megépítése Mezőtúron”** című projekt fontos célkitűzése a fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése, a települési mobilitás fenntarthatóbbá tétele, a balesetveszély csökkentése. A beavatkozások hozzájárulnak a településkép javításához, a népességmegtartó erő növeléséhez és az élhető városi, települési környezet megteremtéséhez. A fejlesztések elősegítik a CO₂ kibocsátás és a zajterhelés csökkentését, valamint megkönnyítik a városi lakosság munkába járását, így a munkahelyteremtés feltételei is javulnak.

A program fejlesztési tervei érintik többek között a Sugár utat, a Rákóczi Ferenc utcát, a Dózsa György utcát, a Petőfi utcát, a Kossuth Lajos utat és a Kossuth Lajos teret. A projekt több szakaszban valósul meg, mely során a Sugár út bal oldalán, illetve a jobb oldalán (az I. utcától a Bajcsy-Zsilinszky utcáig) vezetett kétirányú kerékpárút csatlakozik a Rákóczi utcán vezetett kerékpárúthoz. A Rákóczi utca jobb oldalán vezetett meglévő kerékpárutak felújítása és kiszélesítése is megtörténik, a Búza utcától a Dózsa György utcáig, a Kálvin téren át a Petőfi Sándor utcán keresztül a Kossuth Lajos utcáig, valamint a Kossuth Lajos téren kétirányú kerékpárút létesül kerékpáros átvezetéssel, illetve tárolók kialakításával. A fejlesztések során kétoldali kerékpársáv kialakítására is sor kerül a Dózsa György utca mentén a Magyar utcától a Kossuth Lajos utcáig kerékpáros tárolók kialakításával, kerékpáros átvezetéssel.

Munkahely

A **TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00007** azonosítószámú **„Mezőtúri Járási foglalkoztatási együttműködések”** című projekt Mezőtúr Város Önkormányzata és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal által alkotott konzorcium célja egy jól működő, széleskörű foglalkoztatási partnerség megvalósítása. A projekt beavatkozási területe a Mezőtúri járás 5 településének (*Mezőtúr, Túrkeve, Mesterszállás, Mezőhék és Kétpó*) a közigazgatási területére terjed ki és hozzájárul a népességmegtartó erő, az életminőség és az üzleti környezet javításához, a helyi gazdaság erősödéséhez, új beruházások megvalósulásához, a foglalkoztatottság bővüléséhez. A projekt közvetlen célcsoportját a hátrányos helyzetű álláskereső, a közfoglalkoztatásból kilépők és az inaktívak alkotják. A program célja a keresletnek megfelelő munkaerő biztosítása, a Mezőtúri járásban munkát vállalni szándékozó, álláskereső, hátrányos helyzetű személyek és inaktívak foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása, képzések indítása, a vállalkozóvá válás elősegítése.

Az **EFOP-1.5.3-16-2017-00048** azonosítószámú **„Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Mezőtúr térségében”** című projekt keretében új munkahelyek jönnek létre a humán szolgáltatások terén.

Az elhelyezkedési lehetőségek javítása segíti a fiatalok helyben maradását a településeken.

Közösségfejlesztést szolgáló további beavatkozások

TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00001	Közösségi hozzájárulás a társadalmi felzárkóztatás elősegítésére
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés	Társadalmi kohézió, együttműködés erősítése, Közösségfejlesztés
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A leszakadó városi területeken élők integrációja, valamint olyan programok megrendezése, melyek keretében a hátrányos helyzetben lévők életlehetőségei javulnak. Célcsoportok: a szegregációban és szegregációval veszélyeztetett területek lakói
Tevékenység szakmai leírása	A célcsoport tagjai részt tudnak venni a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programokon.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A településen a legfőbb társadalmi problémát a lakosság elöregedése mellett a mélyszegénységben, emellett többnyire szegregált lakókörnyezetben élő romák egyre romló társadalmi helyzete és szerepe okozza.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	bruttó 92 millió Ft

EFOP-1.5.3-16-2017-00048	Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Mezőtúr térségében
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés	A projekt célja javítani az országosan homogén szolgáltatások átalakítását a kisközösségekre - személyre szabott szolgáltatásokon keresztül -, valamint céljának tekinti a helyi közösségek számára folyamatosan elérhető közszolgáltatások minőségének és tartalmának fejlesztését a jelentkező igények figyelembe vételével. A projekt céljai között szerepel a nem állami szervezetek ösztönzése a szolgáltatások bevonásába, a lakosság bevonása a szolgáltatások tervezésébe.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Mezőtúr és térségének felzárkóztatásával, partnerségi együttműködéssel a helyi gazdaság fejlesztését és a minőségi közszolgáltatásokat biztosító, aktívan együttműködő önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások hálózatának kiépítése. Célcsoportok: lakosság
Tevékenység szakmai leírása	A projekt keretében belül: • képzések és továbbképzések a humán szolgáltatásokban dolgozók számára • szemléletformáló tréningek a humán szolgáltatásokban dolgozók részére • „Szomszéd-járás” program és térségspecifikus műhelyprogramok a humán szolgáltatásokban dolgozók komplex erőforráskihasználása érdekében • testvérvárosi látogatás (szakmai tanulmányút, melyen a helyi óvodák, iskolák, szociális szolgálatok és kulturális intézmények dolgozói vesznek részt) • rendszeres szakkörök (felelős pénzügyi gazdálkodás, ökotudatosság növelése) • kapcsolódó ökotudatos kisfilmek forgatása (osztályfőnöki órákon történő vetítése) • „Gyere velem-program”: rendszeres hétvégi szülő-gyermek-intézmény közös programok • komplex angol nyelvprogram a térség összes településén, azaz a rendszeres iskola utáni

	kiscsoportos nyelvoktatás lehetőségének megteremtése a hátrányos helyzetű tanulók részére • kiemelt ösztöndíjprogram a hátrányos helyzetű tanulók számára • komplex óvodai beavatkozási csomag a korai fejlesztés érdekében, kiemelten: esetmegbeszélések, intézkedési tervek elkészítése, rendszeres szabadidős programok megvalósítása, szülői együttműködés lehetőségének megteremtése, óvodapedagógiai képzések, szakmai előadások, védőnői program, játékos angolnyelv-tanulás, zenetanulás (korai készségfejlesztés), valamint sporthetek indítása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	az alapszolgáltatásokra ráépülve, a helyi egyedi igények kielégítéséhez szükséges humán kapacitások elengedhetetlenek a területi hátrányok enyhítése érdekében.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	bruttó 90 millió Ft

EFOP-1.5.3-16-2017-00048	Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Mezőtúr térségében
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés	A projekt célja javítani az országosan homogén szolgáltatások átalakítását a kisközösségekre - személyre szabott szolgáltatásokon keresztül -, valamint céljának tekinti a helyi közösségek számára folyamatosan elérhető közszolgáltatások minőségének és tartalmának fejlesztését a jelentkező igények figyelembe vételével. A projekt céljai között szerepel a nem állami szervezetek ösztönzése a szolgáltatások bevonásába, a lakosság bevonása a szolgáltatások tervezésébe.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Mezőtúr és térségének felzárkóztatásával, partnerségi együttműködéssel a helyi gazdaság fejlesztését és a minőségi közszolgáltatásokat biztosító, aktívan együttműködő önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások hálózatának kiépítése. Célcsoportok: lakosság
Tevékenység szakmai leírása	A projekt keretében belül: • képzések és továbbképzések a humán szolgáltatásokban dolgozók számára • szemléletformáló tréningek a humán szolgáltatásokban dolgozók részére • „Szomszéd-járás” program és térségspecifikus műhelyprogramok a humán szolgáltatásokban dolgozók komplex erőforráskihasználása érdekében • testvérvárosi látogatás (szakmai tanulmányút, melyen a helyi óvodák, iskolák, szociális szolgálatok és kulturális intézmények dolgozói vesznek részt) • rendszeres szakkörök (felelős pénzügyi gazdálkodás, ökotudatosság növelése) • kapcsolódó ökotudatos kisfilmek forgatása (osztályfőnöki órákon történő vetítése) • „Gyere velem-program”: rendszeres hétvégi szülő-gyermek-intézmény közös programok • komplex angol nyelvprogram a térség összes településén, azaz a rendszeres iskola utáni

	kiscsoportos nyelvoktatás lehetőségének megteremtése a hátrányos helyzetű tanulók részére • kiemelt ösztöndíjprogram a hátrányos helyzetű tanulók számára • komplex óvodai beavatkozási csomag a korai fejlesztés érdekében, kiemelten: esetmegbeszélések, intézkedési tervek elkészítése, rendszeres szabadidős programok megvalósítása, szülői együttműködés lehetőségének megteremtése, óvodapedagógiai képzések, szakmai előadások, védőnői program, játékos angolnyelv-tanulás, zenetanulás (korai készségfejlesztés), valamint sporthetek indítása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	az alapszolgáltatásokra ráépülve, a helyi egyedi igények kielégítéséhez szükséges humán kapacitások elengedhetetlenek a területi hátrányok enyhítése érdekében. keretében új munkahelyek jönnek létre a humán szolgáltatások terén, mely segíti a fiatalok helyben maradását.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	bruttó 90 millió Ft

Helyi Cselekvési Terv

Mezőtúr 2022-2023

Lakóövezet I-II.

Tevékenység neve	MMK konferencia
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Móricz Zsigmond Könyvtár és Községi Ház, mint közösségi hely.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A szomszédos település kulturális szakembereivel való kapcsolattartás, tapasztalatcsere. Célcsoportok: A helyi települési vezetők, közösségfejlesztésben részt vevő közművelődési intézmények dolgozói, a helyi civilszervezetek vezetői, szomszédos települések szakemberei.
Tevékenység szakmai leírása	Mezőtúri kulturális intézmény működésének bemutatása, helyi közösségi élet, jó gyakorlat bemutatása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A kapcsolattartás nem működik megfelelően a szomszédos kulturális intézményekkel, ezért ez jó lehetőség egymás munkájának megismerésére.
Megvalósítás ideje	<i>Megvalósult:</i> 2023. 06. 12.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mezőtúr Lakóövezet I-II. célterület esetében: 1 alkalommal bruttó 88.900 Ft TOP forrásból

Tevékenység neve	Közösségi találkozók szervezése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A nyugdíjas -, foltvarró klub ünnepeinek, összejöveteleinek támogatása.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Közösségi életben való részvétel, közösségi összetartás erősítése. Célcsoportja: a nyugdíjas korosztály, valamint a hagyományőrző kézművesek
Tevékenység szakmai leírása	Közösségi találkozók szervezése. A Városi Nyugdíjas Klub, Túr-tű foltvarró klub ünnepekhez kapcsolódó, közösségi programjainak szervezése.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az összejövetelek alkalmával felmerülő költségek támogatása (terembérleti díj, étel-ital, foglalkozások költségei)
Megvalósítás ideje	11 alkalom Megvalósult: 2022.05.01.; 2022.05.20.; 2022.06.23.; 2022.07.02.; 2022.09.10.; 2023.02.15.; 2023.03.10.; 2023.04.19.; 2023.04.23.; 2023.06.16.; 2023.06.21.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Lakóövezet I-II. célterületen összesen: bruttó 952.500 Ft (bruttó 63.500 Ft/alkalom) TOP forrásból

Tevékenység neve	Párbeszédkörök
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Részvételi fórumok elindítása, meglévők fejlesztése
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Állandó fórum létrehozása, amely a civil lakosság helyi szakemberek és az önkormányzat rendszeres kommunikációját biztosítja. Célcsoportok: a községben élő lakosok, közösségfejlesztő helyi szakemberek, érintett önkormányzatok.
Tevékenység szakmai leírása	A helyi cselekvési terv elkészültét követően kötelező részvételi fórumok elindítása/meglévők fejlesztése, illetve működtetése a projekt teljes időtartamában. Az első évben legalább négy, a továbbiakban évente legalább két alkalommal. A részvételi fórumok keretében a közösségfejlesztési folyamat eredményeit szükséges értékelni, az érzékelt hatásokat elemezni és a helyi cselekvési tervet aktualizálni. Ellátás, hangosítás, bérleti díj, stb.: a kisrendezvény költsége.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A projekt célja szerint a „Párbeszédkörök” olyan rendezvénysorozat lesz a jövőben, amely a civil lakosság és a közösségfejlesztő helyi szakemberek, valamint az érintett önkormányzatok rendszeres, állandó fóruma lesz. Ezek a típusú beszélgetések jelenleg esetlegesek, nem működnek a településeken.
Megvalósítás ideje	4 alkalom Megvalósult: 2022.12.07.; 2023.03.30.; 2023.06.06., 2023.06.19.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	bruttó 609.600 Ft (bruttó 152.400 Ft/alkalom) TOP forrásból

Tevékenység neve	Népismereti nyári „napközis” táborok
Tevékenység gazdájának megnevezése (várható szervezője)	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A településen hiányzó szolgáltatások: táborok lebonyolítása
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A tábor tematikája a helyei adottságokra és kulturális hagyományokra épül: fazekasság, lovaglás, íjászat, népzene, néptánc, kézművesség. Célcsoportok: iskolás korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	Nyári (napközi jellegű) népismereti napközis táborok szervezése. (Költségek: pedagógusok, táborszervezők díjazása, étkezés, tematika kidolgozása). A projekt három éve alatt összesen: Mezőtúr két célterületén 5 db (városközpont 3 db, lakóövezet I-II. 2 db).
Tevékenység iránti igény bemutatása, indoklása	A közoktatási törvény változásai miatt kevesebb lehetőségük van a helyi általános iskoláknak a tananyag megválasztásában, az óraszámok változásai miatt pedig nincs lehetőség arra, hogy szervezett oktatás keretei között valósuljon meg a helyismereti, helytörténeti tudáshalmaz átadása. Másrészt hiányzó szolgáltatás a településeken az iskolai szünidő végén szervezett napközis táborok megléte. A tábor lehetőséget nyújt mind a két felmerült probléma kezelésére. Alkalmanként maximum 20-20 fő részvétele, külső szervezés alapján.
Megvalósítás ideje Tábor 1. Tábor 2.	Megvalósult: 2 alkalommal 2022.07.04. – 2022.07.08. 2022.07.25. – 2022.07.29.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Lakóövezet I-II. célterületen összesen: bruttó 1 143 000 Ft (bruttó 571 500 Ft/alkalom) TOP forrásból

Tevékenység neve	Kulturális nagyrendezvények
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Kulturális rendezvények szervezése a kunhalmok üzenete alapján.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Jelenleg a helyi identitáshoz kapcsolódó rendezvények forráshiányosan és eseti jellegűek. Célcsoportok: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	A térségi identitás növelését támogató, kulturális nagyrendezvény. Mezőtúron 4 db. A rendezvények a kistáji közös identitásra épülnek, „Kunhalmok Üzenete” tematika alapján. A tematika kidolgozása a közösségfejlesztési folyamat részeként kerül megvalósításra.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Hiányoznak, illetve nem képeznek tematikus egységet a konzorciumban részt vevő települések rendezvényei a helyi identitás kialakítása, megőrzése céljából. A meglévő rendezvények forráshiányosak, a helyi identitáshoz kapcsolódó programelemei megfelelő színvonalúak, de esetlegesek.
Megvalósítás ideje	2 alkalommal: <i>Megvalósult: 2023.03.25.; 2023.06.17.</i>
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Lakóövezet I-II. célterületen összesen: bruttó 3.048.000 Ft (bruttó 1.524.000 Ft/alkalom) TOP forrásból

Tevékenység neve	Közösségi „babafa” ültetés
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A tervezett tevékenység megfelel a pályázati felhívás 3.4.1.1. fejezet B) 3. a) pontjának: „Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása”
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Jelenleg a közösségépítő települési programok forráshiányosak és eseti jellegűek. Célcsoportok: kisgyermekes családok több generációja
Tevékenység szakmai leírása	A „Babafa” ültetés mezőtúri családok részére hagyományteremtő céllal, melynek során a jelentkező családok a 2021-ben született mezőtúri gyermekük születésének örömére facsemetét ültetnek közösségi akció keretében.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A babafa ültetés egy kiváló közösségépítő program lehetne a kisgyermekes mezőtúri családok körében, továbbá szemléletformáló hatása is lenne, hiszen a családok vállalják, hogy az elültetett facsemetét, gyermekükkel, az akcióban résztvevő családokkal közösen gondozzák majd a jövőben, vigyázva és ápolva a települési zöld övezeteit. A program a helyi identitás erősítésének és a helyi identitás tudat kialakításának tökéletes metaforája: a mezőtúri kisgyermekek születésének örömére és emlékére ültetett facsemeték Mezőtúr közterületein és zöldövezeteiben eresztenek gyökeret.
Megvalósítás ideje	Megvalósult: 1 alkalommal 2022.11.19.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Lakóövezet I-II. célterületen összesen: bruttó 635 000 Ft TOP forrásból

Tevékenység neve	Közösségi program Tour'd Mező
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közlekedésbiztonsági programok. A kerékpáros kultúra emelésére hivatott népszerűsítő, oktató, ösztönző kampányok, rendezvények, biciklizés megvalósítása.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Aktív közösségi részvétel az infrastrukturális fejlesztések során, civil kapcsolatok erősödése, közös identitás erősítése a „kunhalmok üzenete” tematika alapján Célcsoportok: a közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok, szakemberek és a település vezetői
Tevékenység szakmai leírása	Egész napos rendezvény a kerékpáros közlekedés népszerűsítésére, versennyel egybekötve.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A térségben népszerű kerékpáros kultúra támogatása iránti igény.
Megvalósítás ideje	1 alkalommal <i>Megvalósult: 2023.05.29.</i>
Tevékenység becsült költsége	bruttó 635.000 Ft TOP forrásból

Tevékenység neve	Kreatív kronológia
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Helyi identitását szolgáló program (aloldal létrehozása)
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A településen élő generációk közötti kapcsolat erősebbé tétele. Célcsoport: helyi lakosok.
Tevékenység szakmai leírása	A települések 1910 utáni történetének fontosabb eseményei (évente akár több esemény megjelenítése), amihez a helyi, még élő lakosok saját emlékezete tesz hozzá. Fotókkal, személyes történetekkel. A gyűjtött adatok a www.kunhalmokuzenete.hu honlapon lesznek megtekinthetők. Egy „egység” tartalma: Emlékező neve/fényképe, bemutatott esemény/történeti személy rövid leírása levéltári anyagok, helytörténeti kiadványok alapján; emlékező asszociációja a képről/eseményről/időszakról (mini-interjú alapján készített leirat).
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A helyi identitás erősítését szolgáló program. A helytörténeti múlt klasszikus feldolgozása mellett alapvető fontosságú, hogy a még élő helyi lakosság számára is nyújtson olyan kapcsolatot, melyek élővé – és ezáltal szerethetővé, személyessé – teszik a települések múltját.
Megvalósítás ideje	2022. IV. negyedév, folyamatosan frissítve a projekt zárásáig.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	összesen bruttó 3.048.000 Ft (Városházak bruttó 1.524.000 Ft, Lakóövezet I-II. bruttó 1.524.000 Ft) TOP forrásból

Tevékenység neve	Mindennapok mementója
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Komplex fotógyűjtemény kialakítása és közzé tétele
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A közösségtudat erősítése, hagyományőrzés. Célcsoportok: minden korosztály
Tevékenység szakmai leírása	Komplex fotógyűjtemény (1990 előtti családi képek, utcaképek, események fényképei, régi képeslapok stb.) kialakítása és a www.kunhalmokuzenete.hu weboldalon történő közzététele. A képekhez egymondatos, rövid leírás tartozik. A fotókat gyűjtő, könyvtári és közművelődési dolgozók megbízási díja. 2 fő megbízási díja.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A helyi identitás erősítését szolgáló program.
Megvalósítás ideje	2022. IV. negyedév - folyamatosan frissítve a projekt zárásáig.
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mezőtúr 2 célterületén összesen: bruttó 718.800 Ft Mezőtúr Városház központ célterületen: bruttó 359.400 Ft (megbízási díj + járulék) TOP forrásból

Tevékenység neve	Helytörténeti kiadvány „Örökség Kalendárium”
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Helyi szellemi kulturális örökség feltárása, bemutatása
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A helyi identitás alapjainak megerősítése. Célcsoport: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	Örökség Kalendárium Alcím: A szellemi kulturális örökség példái Mezőtúron 12 fejezetben
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Mezőtúr szellemi kulturális értékeit, örökséget felvonultató kiadvánnyal nem rendelkezik. Az igény azonban már több civil (hagyományőrző) szervezet és helyi szakember (muzeológus) részéről megfogalmazódott.
Megvalósítás ideje	2023. II. negyedév
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mindkét célterületen összesen: bruttó 359.400 Ft (kiadványt elkészítő megbízási díja) bruttó 889 000 Ft nyomdai szolgáltatások költsége TOP forrásból

Tevékenység neve	Mezőtúri Képeskönyv (Helytörténet könyv elkészítése)
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Helyi identitás erősítését szolgáló könyv elkészítése, a mindennapok megörökítése a helyi lakosok és a könyvtárak, muzeális és közművelődési intézmények és közművelődési közösségi színterek bevonásával.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A helyi identitás alapjainak megerősítése. Célcsoport: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	A könyv Mezőtúr természeti és épített értékeit, Mezőtúr emblematisztikus helyszíneit, mindennapi környezetét kívánja bemutatni olvasója számára a lakosság szemén keresztül.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A könyv egy hiánypótló kiadvány lenne a lakosság és az idelátogatók számára, Mezőtúr helyi értékeit, épített és természetes környezetét fogyasztható és minden korosztály számára olvasható módon bemutatva.
Megvalósítás ideje	2023. II. negyedév
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mindkét célterületen (Városhközpont, Lakóövezet I-II.) összesen: bruttó 2 476 500 Ft nyomdaköltség TOP forrásból

Tevékenység neve	Információs kampány
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Partnerségi együttműködés
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Aktív közösségi részvétel az infrastrukturális fejlesztések során civil kapcsolatok erősítése, közös identitás erősítése a „Kunhalmok üzenet” tematika alapján, Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése. Célcsoportok: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	A TOP keretében megvalósítani kívánt bármely infrastrukturális fejlesztéshez kapcsolódó, partnerségi együttműködés módszerén alapuló kiadványok, szóróanyagok, nyomdai termékek készítése.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A TOP-os forrásokhoz kapcsolódó, közösségfejlesztést szolgáló kiadványok
Megvalósítás tervezett időpontja	2022.-2023. II. negyedév
Tevékenység becsült költsége	Konzorciumban összesen: bruttó 3.759.200 Ft TOP forrásból

Tevékenység neve	Nyomtatott kiadványok, hírlevelek (rendezvények kommunikációjához kapcsolódó)
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Helyi fejlesztések kommunikációja
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A közösségi rendezvényekhez kapcsolódó kommunikáció biztosítása, közösségfejlesztési tevékenységek bemutatása. Célcsoportok: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	Helyi fejlesztések kommunikációja, önkormányzatok közösségfejlesztési tevékenységének bemutatása. Ide tartozik további a helyi identitást erősítő programok, lehetőségek (pl. helytörténeti kiadványok, tevékenységek) kommunikációja, valamint a közösségi rendezvényekhez kapcsolódó kommunikáció biztosítása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A kiadványok tartalmának összeállítása a közösségfejlesztési folyamat során a részt vevők közreműködésével készül.
Megvalósítás ideje	2022. II. negyedév – 2023. II. negyedév
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mindkét célterületre (Városházaközpont, Lakóövezet I-II.) összesen: br. 1.841.500 Ft Programokhoz kapcsolódó költségek: br. 889.000 Ft Lakossági hírlevél nyomdai költségei: br. 762.000 Ft Települési rendezvénynaptár nyomdai költségei: br. 190.500 Ft TOP forrásból

Tevékenység neve	Helyi Esélyegyenlőségi Programok vizsgálata
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok megújítása, új dokumentum létrehozása
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Azok az önkormányzatok, akik megfelelő helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkeznek általánosan képesek meghatározni azokat a cselekvési irányokat, amelyre az érintett lakosságnak szüksége van. Célcsoportok: esélyegyenlőségi célcsoportok.
Tevékenység szakmai leírása	Felülvizsgálat, új adatokkal történő feltöltés a törvényi szabályozás értelmében. Megbízási díj a tevékenységet elvégző szakemberek számára.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A HEP-ek olyan fontos dokumentumai a települési önkormányzatoknak, amelyek az esélyegyenlőségi célcsoportokra koncentrálnak általánosan képesek meghatározni azokat a cselekvési irányokat, amelyre az érintett lakosságnak szüksége van. Fontos ezért, hogy színvonalas, igényes munkák készüljenek el a helyi szakemberek közreműködése révén.
Megvalósítás ideje	<i>Megvalósult: 2018. IV. negyedév</i>
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	Mezőtúr mindkét célterületén összesen: bruttó 150.000 Ft (járulékokkal együtt) TOP forrásból

Tevékenység neve	Közművelődési rendelet megalkotása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok megújítása, új dokumentum létrehozása.
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: Törvényi előírás, mely hozzájárul a helyi közösségfejlesztés és közművelődés kiteljesedéséhez. Célcsoportok: minden korosztály.
Tevékenység szakmai leírása	A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 77. § szakasza szerinti közművelődési rendelet megalkotása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Törvényi előírás, amely hozzájárul a helyi közösségfejlesztés és közművelődés kiteljesedéséhez.
Megvalósítás ideje	<i>Megvalósult: 2019. I. negyedév</i>
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	nem járt projektköltséggel

Tevékenység neve	Közösségfejlesztő képzés
Tevékenység gazdájának megnevezése	Mezőtúr Város Önkormányzata
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Képzések szervezése közösségfejlesztési folyamatokba érintett lakosok, szakemberek, település vezetői és a közigazgatásban dolgozók számára
Tevékenység célja, célcsoportja	Célja: A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása. Célcsoportok: közművelődési, könyvtári, muzeális intézmény munkatársa, projekt szakmai vezetője.
Tevékenység szakmai leírása	A bevonásra kerülő közművelődési, könyvtári, muzeális intézmény legalább egy-egy munkatársa és a projekt szakmai vezetője a program megkezdését követő legfeljebb 3 éven belül közösségfejlesztő végzettséget szerez.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Közösségfejlesztés oktatási folyamatainak szervezése.
Megvalósítás ideje	Projekt zárásáig teljesítendő
Tevékenység becsült költsége	Mezőtúr két célterületén összesen 2 fő részére: bruttó 325.120 Ft Lakóövezet I-II. célterületén (1 fő) bruttó 162.560 Ft TOP forrásból

Eszközigény

Lakóövezet 1-2:

- 2 db rendezvény/partysátor (5x10m)
- 10 sörpád szett
- 3 db mobilsátor (3x3 m)

Költsége: bruttó 998.192 Ft (TOP forrásból)